

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-hizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest. IV. Egyetem-utca 4. sz.

A nagyváradai csendőriskola első altiszti vizsgálja.

Írta: Soltész Imre csendőrfőhadnagy.

Folyó évi január hó 4. és 5-ikén tartottuk meg Nagyváradon az első altiszti vizsgát azon 40 hallgatóval, a kik a már korábban felállított továbbképző tanfolyamot legelőször és a legjobb sikerrel végezték el. A vizsgán altorjai Altorjay Imre, cs. és kir. vezérőrnagy úr, a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjének helyettese, mint a vizsgálbizottság elnöke, Oláh Ödön ezredes úr, a belügyminiszterium, és Körner Károly alezredes úr, a honvédelmi miniszterium csendőrségi osztályának vezetője, végül Czékus László főhadnagy a honvédelmi miniszterium csendőrségi osztályából vettek részt. Meghívatott a vizsgára szőlőiskolai dr. Kármán Elemér nagyváradai kir. ügyész is, kit e lapban írt számos jeles szakcikkéről ismerünk s a ki írodalmilag huzgón munkálkodik azon, hogy úgy az elméleti, mint a gyakorlati téren intézményünk legénysége megfelelhessen azon feladatnak, melynek teljesítését a hatóságok és a nagy társadalom várják tőle.

E bizottság előtt mutattuk meg derék csendőreink, hogy Várady Ede alezredes, iskolaparancsnok úr vezetője mellett három hónap alatt mi mindent tanultak.

A vizsgán tűnt ki, hogy jó legénységi anyagunk ily rövid idő alatt mily bámulatba ejtő tudását sajátította el az általános, a katonai és a csendőr-szakismerteknek.

A történelem, alkotmánytan, földrajz, számtan, mérés, természettanból, mint a «Nagyvárad» című helyi lap is írja, úgy feleltek csendőreink, mint valami gimnazisták.

Egy német szaklapban valami «Alter Spatz» azt írja, hogy ő kíváncsi arra, hogy hogyan lehet néhány hónap alatt ily rengeteg sok tantárgyat sikerrel tanítani. Nem mulasztatom el ez alkalommal, hogy ne válaszoljak az illető kérdésnek. Ne gondolja a tisztelt cikkíró azt, hogy a mi iskolánk hatásbajhászó intézet, a mely néhány kitanított folelettel akarja a vizsgabizottság tagjainak szemétkitörölui. Hogy erről meggyőződjék, ismernie kellene a tanító és tanuló elemet, melyeknek már komoly hívtatása és felfogása kizárja ilyesminek a lehetőségét. Az igaz, hogy három hónap erre

kevés volna, de a most vizsgázott altisztek ugyanezen tárgyakból az elemi részt 4 és 1/2 hónap alatt már elsajátították a továbbképző tanfolyamban, úgy hogy a mostani három hónap alatt sajátították el azt a sokoldalú tudást, a melyről a vizsgán tanuságot tettek.

Nem kell felejtetni, hogy csupa felnőtt ember tanul iskolánkban, kiknek esze már megérett és molón szívja magába azon tudományt, melyet gyermek és ifjú korában megismernie nem volt alkalma. A mi legénységünk önszorgalomból az örsöknön is képzí magát. E czélból rendelkezésre áll az általános ismeretek tára, s így midőn ide kerül, már csak arra van szüksége, hogy mindazt, a miről halvány sejtelve van, egy hozzáértő tanár szóval is elmagyarázza s fogalmait tisztázza.

Nem kell felelni azt sem, hogy mi katonák is vagyunk, kiknél már a fegyelem parancsolja a teljes odaadással való tanulást. A vizsga után a jelenvolt kir. ügyész meg is jegyezte, hogy ha egy tanügyi kapacitás hallotta volna a csendőrvizsgát, a néptanítás eszméjének megvalósulását úgy képzelné el, hogy faluhelyen úgy lehetne analfabétákat sikerrel tanítani, ha tanítójuk egy csendőrmester volna.

Az általános ismeretek tanára felsőásguthi Körtvélyessy Árpád százados volt, ugranó tanította az illetőt is. Az általános illemszabályok ismertetésére is szüksége van a mi altiszti karunknak. Faluhelyen a társadalomban jelentékeny pozíziót tölt be az őrsparancsnok, ő az intézmény képviselője. Nem lehet egy csendőraltiszttel úgy állítani oda a társadalomba, hogy a helyes érintkezési módot s az illem szabályait ne ismerje. Manapság egyesek az intelligenciát az illető illemtudásából ítélik meg. A csendőraltisztnak ugyan-ózen czélból van szüksége az általános ismeretekre is, melyek nélkül helyes fogalmakat nem alkothat magának s társalgás közben sem jön zavarba, ha oly dologról van szó, melyről beszélni nemni előkezzettség nélkül nem is lehetséges.

A katonai tantárgyak közül vizsga anyagát képezte a szolgálati szabályzat I. rész, a fegyver- és lövés, a tereptan és a gyakorlati szabályzat. Mindorre is szüksége van a csendőrnök. Szolgálati szabályzat nélkül nálunk fegyverről beszélni nem lehet. Ebben vannak igazán magasztos szavakkal leírva oly fontos katonai tudnivalók, mint pl. a közszellem és egyetértés.

Első magyar vill. erőberend. hangszer-gyár

Honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Oroszlai és a szabadelmáskori Rákóczi tárogató felállítója. Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fúvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközölköttek. Árjegyek minden hangszerről külön küldetők. Magyarországon legnagyobb vonós és fúvós hangszerek gyára.

STOWASSER JÁNOS

császári és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. Honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Oroszlai és a szabadelmáskori Rákóczi tárogató felállítója. Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fúvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközölköttek. Árjegyek minden hangszerről külön küldetők. Magyarországon legnagyobb vonós és fúvós hangszerek gyára.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fúvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközölköttek. Árjegyek minden hangszerről külön küldetők. Magyarországon legnagyobb vonós és fúvós hangszerek gyára.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fúvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközölköttek. Árjegyek minden hangszerről külön küldetők. Magyarországon legnagyobb vonós és fúvós hangszerek gyára.

Mint csendőr a portyázáskor, mint nyomozó közeg a helyszín lerajzolásánál veszi hasznát altisztünk a tereptannak. Egy rögtönözve feltüntetett vázrajz meggyőzte a bizottságot, hogy a vizsgálók e téren is bő tájékozottsággal rendelkeznek.

A katonai tantárgyak tanára edvi Illés Béla százados volt, ki egyuttal az iskola hallgatóinak századba alakított csapatját a katonai gyakorlatokra s az altisztjelölteket a helyes vezénylésre is oktatta.

A büntetőtörvénykönyvet és egyéb rendelkezéseket petrovinai Pekri József százados és Gaál Jenő főhadnagy adták elő. Ez speciális csendőrtárgy volt, melyben oly otthonosságot áruktak el csendőreink, hogy a büntetőtörvénykönyvből bármely szigorló jogászszaal is felvették volna a versenyt.

E szakmája az ismereteknek a legérdekesebb, de egyuttal a legnehezebb is. Csak az tudja azt kellőleg felfogni, a ki tanulta olvasni a törvényt. Ha még hozzávesszük, hogy hazánkban jelenleg hány büntetőtörvény van már ma, ugy bámulatba esünk, hogy mikép lehetséges azt mind és ugy megtanulni, a mint az a vizsgán kitűnt.

Szólnom kell még az irodavezetésről s a jelentések és egyéb írásbeli munkák szerkesztéséről, melyekben a tanfolyam hallgatói oly jártasságot sajátítottak el, hogy vizsgáig minden egyes valóságos kis őrsirotát tudott felmutatni írásbeli munkálatairól.

Főntosak ezen tudnivalók is, mert nemcsak az őrs adminisztrációja követeli ezek ismeretét, hanem azon körülmény is, hogy őrszeink már elhelyezésüknel fogva is csak írásbelileg érintkezhetnek ugy előjáróikkal, mint a hatóságokkal. E tekintetben nemcsak a formaságok kötnék bennünket bizonyos iránytani szabályokhoz, hanem gyakorlottságot kívánnak altisztjeinktől a fogalmazásban is, hogy előadnivalóikat értelmesen tudják papírra tenni.

E nem könnyű tudnivalókra etédi Simon Balázs százados oktatta a tanfolyam hallgatóit.

Ugyancsak az őrs adminisztrációja tette szükségessé az őrgazdálkodáskezelési utasítás [és az illetékszabályzat] tanítását, melyek a legprecízebb ismeretet követelnek, a mennyiben elképzelhető, hogy a számadatoknál nem lehet azó a hozzávetőlegességről, hanem minden számadási tételnek az utolsó fillérig helyesnek kell lennie.

Ezen ismeretekre csendőreinket helyesen csakis oly szakember taníthatta, a ki ilyen dolgokkal hivatásánál fogva állandóan foglalkozik. Halamka Ferencz főhadnagy számvivő képezte ki e tekintetben csendőreinket.

A baleseteknél nyújtandó első segélyről, a bencztanról katonasorvos, a lóiaméról és lóügyi szabályokról pedig katona állat orvos tartott volt előadást s a szerzett ismeretekről tájékozást nyújtottak a hallgatók a vizsgán is.

Már a csendőri szolgálat hozza magával, hogy a

csendőr a szerencsétlenül jártakat segélyben részesítse. Némi szakismeretekre tehát e téren is szüksége van, mert kuruzsló módjára nem járhat el, hanem csak olyasmit tehet, mit adott esetekben az orvosi tudomány helyesnek ismer.

Végül vizsga anyagát képezték a szolgálati eljárásban követendő szabályok, kapcsolatban szervezetünk ismeretetésével. Ha hozzáteszszük, hogy szolgálati utasításunk országunk legnehezebb törvényén, a bűnvádi perrendtartáson alapszik, belatjuk, hogy ezen szabályok tökéletes ismerete sem könnyű. Ezek elvételése hivatalos hatalommal való visszaélésre vezet a csendőrt, a melynek megtorlása a szigorú katonai büntetőtörvények értelmében történik.

A szolgálati utasítással kapcsolatban lettek bevezetve csendőreink a gyakorlati szolgálatba. Gyakorlatilag ismertettük, hogy hogyan kell nyomozni az egyes bűneseteket. Ezek tanítása annál nehezebb volt, mert eddig tankönyv e célra nincs s csak egy készülő szakkönyv kéziratából kellett oktatni.

Hallgatóink azonban a vizsgán megmutatták, hogy mindegyikük valóságos detektív is, mert a kriminalisztikai ismeretekből elsajátítottak annyit, a mennyi szükséges nekik, hogy nyomozáskor egyes jelekből vagy tárgyakból helyesen következtetni tudjanak.

A ki a napilapokat olvassa s a napi hírekből megismerte a gonosztevők munkáját, az némi fogalmat alkothat magának arról, hogy mily előképzettséggel kell annak rendelkeznie, ki a mai kor gonosztevőinek agyafurk mivasságával véghezvitt cselekményeit nyomozni, kideríteni akarja. Ismernie kell nemcsak azok mesterességét, hanem a módot is, mely azok felismerésére és elkövetőinek kikutatására vezet.

Nebéz feladat ez, de csendőreink megmutatták, hogy jó természetes ész itt is kivezeti őket az utvesztőből s igen szép sikereket tudnak elérni.

Az iskola a technika kevés oly eszközével rendelkezik még ma, melyek a bűnüldözés szolgálatába vannak állítva.

Azonban ezek daczára is csendőreink ujj- és lábnyomokat tudnak felvenni, ismerik a fényképezés módját, a gonosztevők szerszámaait s ezeket kiegészíti az a sok tanulás és tapasztalat, melyeket a jeles kriminalisták már eddig megfigyeléseiből leszürték.

A csendőrkerületknél — tudtommal — csendőreink mindezekre oktatva nem lettek s így e téren tudományos alapon csendőreink csakis a nagyvárad csendőriskolában szereztek ismereteket. Eddigélő meg kellett elégedniök azon ismeretekkel, a melyeket kint a gyakorlatban saját tapasztalataik után szereztek.

Új eseteknél természetesen megakadt azon csendőr, ki előismeretek nélkül csupán józan észére volt utalva. A vizsgáló csendőrök megmutatták, hogy az egyes bűncselekinényeknél mily könnyen tudnak eligazodni.

A legjobb órák,

legszolidabb ókaszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, egy kézpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

működésnél Szégeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

Ambícióval tanítottam e mesterségre hallgatóimat, s mint tanáruk, kijelenthetem, hogy annyi figyelmet és érdeklődést alig tapasztaltam máskor, mint épen midőn a gyakorlati nyomozást adtam elő. Ezzel egyttal megmutatták csendőreink, hogy mily nagy érdeklődést tanusítanak hivatásuk, életpályájuk iránt, mely őket a gonosztevőkkel szembeállítja.

Megismerték, hogy a büntetéseket sikeresen üldözni, kideríteni nem nyers erőszakkal, de észszel és tudással lehet. A ki a nagyváradi csendőriskolát elvégezte és ismereteit itt szerezte, arról jogosan feltehetjük, hogy nem is fog bántalmazáshoz folyamodni és észbeli tehetőségét nem fogja fizikai erejének brutális alkalmazásával helyettesíteni.

A levizsgázott csendőrök másodaltisztekké előléptetvén, hivatva lesznek az őrsőkön alárendeltjeiket oktatni is, mely célból iskolánkban képességet szereztek arra is, hogy helyesen, rendszeresen taníthassanak.

A vizsga megmutatta, hogy az iskola célja helyes, az oktatás célravezető s az eredmény várakozáson felüli.

Ha e zsenge iskola egyszer remélhetőleg nagygyá fejlődik ki s az iskola falai közt hirdetett szó kint a gyakorlatban testté lesz, akkor intézményünk hivatását méltóan és kifogástalanul fogja betölteni.

Az altisztek telepítésének kérdéséhez.

Irtta: Hein György hadnagy számvivő. (Vége.)

A telepítés kérdése az első helyet foglalja el a legénység anyagi helyzetét hathatósan előmozdítani hivatott intézmények között és kulturális, népnevelési szempontokból is elsőrangú tényezővé válhatik. — mert hiszen az a célja, hogy altisztjeink jövőjét biztosítsa arra az időre, a mikor azok megrokknva a nehez szolgálatban, attól megválni kénytelenek.

A bevezetésben említett cikkekből következtetve, a telepítés eszméje főleg oda konkludál, hogy a hat évnél tovább szolgált altiszteknek az áll m által pár holdnyi föld bocsátattnak rendelkezésre, hogy azon földműveléssel foglalkozva, megélhetésük nemesak biztosítva legyen, hanem agg korukra még egy kis vagyonkát is grűjt-hessenek, a melynek jövedelme csekély nyugdíjukat kiegészítő szerény, de gondtalan megélhetést nyújtson s az utódokat is útsegítse a kezdet nehézségein.

Szerény nézetem szerint a csendőrségnél csak a 10—20. évek között és tovább szolgált altisztek volnának ebben a kedvezményben részesíthetők, mert hiszen a csendőr hat év múlva lesz csak igazán használatos tagja a testületnek s ez alatt az idő alatt jóformán még pénzt gyűjteni sem ért rá, de ezenkívül is még oly erőben van, hogy a csendőrségi szolgálatot még könnyen bírja.

Tíz öven felüli szolgálat azonban már nem tűnik el

nyomtalanul; a szervezet vesztett ellenálló képességéből, a törődöttség már kezd jelentkezni s ekkor érkezett el az alkalom, hogy segítő kezét nyujtsunk.

A cél önzetlen és nemes! Lássuk azonban a megvalósítást.

Visszatérek a statisztikai adatokra és azt kérdem: a csendőrségből kilépett egyének közül hányan térnek vissza eredeti foglalkozásukhoz, a földműveléshez? Kevesen, nagyon kevesen.

Azoknak, a kik három év múlva önként lépnek ki, nem igen izlik a komoly, egy emberöltőt betöltő hivatás. Nálunk megtanultak jól irni, olvasni, egy keveset kicsiszolódtak, hozzászótkak a rendes élethez, a jó táplálkozáshoz, így tehát legtöbbnek nem izlik a »paraszti munka«, hanem lesz belőlük villanyos kalauz, kisegítő szolgál, pósta- és táviratkézbcsítő és a jó Ég tudja, hogy mi, de az ekeszarrához vissza nem megy. Inkább 60—70 korona havibérért küzködik, semhogy visszatérne a földműveléshez, a hol verejtékeztve keresi meg ugyan a mindennapi kenyerét, de nem élne egyik napról a másira.

Ugyanezeket a jelenségeket látjuk a végkielégítéssel elbocsátott csendőröknél is, a minek legfőbb oka abban keresendő, hogy az illetőknek nincs hova visszatérniök.

Mint szegény szülők gyermeke jön hozzánk. Egyik év a másik után mulik; szüleik esetleg elhalnak, avagy a kis gazdaságot átadják a fiatalabb, otthon maradt testvérnek, a ki szintén már családos. Kihez, hova forduljon egy volt csendőr? Feljön a fővárosba, a hol a szegény nagyon jól elfér a gazdag mellett, a hol munkát kap, ha dolgozni akar, a hol a szabad idejét — szerinte — kellőmesebben eltöltheti, mint eldugva, valamely kis falucskában.

Micsoda tévhit... micsoda keserű csalódás!...

Ettől a csalódástól szándékozik megmenteni kiszolgált altisztjeinket a telepítés; alkalmat nyújt nekik arra, hogy mint a saját gazdájuk is megélhessenek.

Magyarországon ép úgy, mint másutt, szintén vannak telepések. Ha jól tudok emlékezni, a »Pesti Hirlap« foglalkozott mintegy 4—5 évvel ezelőtt ezzel az eszmével s többek között beszámolt arról is, hogy bár az állam a telepéseknek nagy kedvezményeket biztosított, az eredmény még sem volt teljesen kielégítő és ezt a részleges balsikert — nagyon helyesen — a telepések szorgalmhiányának tulajdonította.

Ebben a tekintetben komoly és tapasztalt altisztjeinktől nem kell tartanunk, mert meg vagyok róla győződve, hogy a ki nekifog a munkának, az eredményt is képes lesz felmutatni.

Nézetem szerint az altiszt önjától és vagyoni helyzetétől kellene függővé tenni azt, hogy »hol és mennyi« föld utaltassék ki részére. Mert az ember természetében fekszik, hogy leginkább szülőföldjén, a régi barátok és ismerősök körében szeret letelepedni. Azután mihez

Ha fáj a feje ne tétovázszék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmarkosabb migráint és fejfájást elműlasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógyszerben. Készít Beretvás Tamás gyógyszerész Kispeszen. Orvosok által ajánlva. Három dobozál ingy. postai szállítással.

is kezdene pl. a székely az alföld rónáin? Nem érezné jól magát; nap-nap mellett kelet felé sóhajtoznék, odahuzná a szíve hegyei közé, a melyeket megszokott, a vadvirágos patak partjára, a melyhez annyi kedves emlékek fűzi, viszont az alföldi ember a hegyek közül kétségbeesetten nézne fel az égre, a melynek csak egy kis darabját látja, holott azelőtt szeme messze-messze elkalandozott a délibábos rónaságon, a melyen a kútgem volt a legmagasabb tárgy és még dombnak is se hirt, se hamva.

Ha ellenben a jelentkezők saját otthonukban, vagy legalább azon a vidéken telepedhetnek meg, akkor kapva kapnak ezen a kedvezményen s minden erejüket és tudásukat fel fogják használni, hogy tanyájukat minél vonzóbbá tegyék.

A telepítés ily módjának még egy, kulturális szempontból rendkívül fontos előnye volna.

Értelmes, széles látkörrel és intelligenciával rendelkező altisztjeink szoros összeköttetésbe jutnának a néppel, azt felvilágosítani, tanácsot adni, sőt mi több, vezetni volnának képesek, a minek — habár csak közvetve is — végeredményében mégis csak az állam látna hasznát.

De nem elég földet adni, hanem a szükséges felszerelést is rendelkezésre kellene bocsátani. Altisztjeink legtöbbje nem rendelkezik a szükséges tőke felett; adóssággal kezdeni pedig: Isten ments!

Szerény nézetem szerint a kérdést következőképpen lehetne megoldani:

A jelentkezők kiválasztásánál a főszólat arra kellene helyezni, hogy csak hosszabb ideig csendőrségi szolgálatot teljesített, kiválóan minősített, józan életű és szorgalmas altisztek jutbassanak eme kedvezményhez.

Kívánságuk és munkabírásukhoz képest annyi földet kellene rendelkezésükre bocsátani, a mennyit előreláthatólag sikeresen megmivelní képesek.

Gondoskodni kellene akár építés, akár bérlet útján a szükséges lakóházról és gazdasági épületekről.

Rendelkezésre kellene bocsátani a szükséges felszerelést.

Az egész összeget, a mibe ez az államnak kerül, 30 évi amortizálás mellett kötelesek volnának az illetők visszatéríteni, ellenben nyugdíjuknak vagy végkielégítésüknek további élvezetében meghagyatnának. Ily módon az állam sem veszítene a sok derék altiszten segítve volna. Célyszerűnek tartanám továbbá, ha az amortizációs kölcsön részletfizetése csak az első öt év folyása után venné kezdetét, hogy az altiszt ez alatt az idő alatt vagyoniilag megerősödjék.

Pigyelemmel azonban azokra a törődöttségekre, a melyek miatt a legtöbb altiszt kénytelen idő előtt a csendőrségtől megválni, azt hiszem nagyon kevesen jelentkeznének földmivelésre, azon egyszerű oknál fogva, mert a földmunkát már nem bírják.

Van azonban sok más foglalkozás, a mely nem jár

oly nagy testi fáradsággal, mint a föld mívelése és azért haszon tekintetében még sem marad mögötte. Ilyenek: a kertészet, főleg a virágtenyésztés, gyümölcsös, szőlő, méhészet, baromfitenyésztés és azok számára, kik erre már előzőleg valami képességgel bírnak, kereskedelem és az ipari pálya.

Azt hiszem, hogy ezt a foglalkozást sokkal többen vállalnák, mert kevesebb tőkebefektetés szükséges és kellő utánjárással mégis nagy hasznot hajt.

Ismerek családokat, a melyek egy kétholdas szőlőből nagyon szépen megélnek, kis gyümölcsösből vagy virágos kertből megkeresik a mindennapi kenyerüket, a méhesből pedig beszerezik a télire valót.

Tapasztalásból tudom, hogy a baromfitenyésztés tényleg nagy hasznot hajt s nem igényel semmi különös fáradságot, csak utánjárást és gondozást. Járásparancsnok koromban egy év alatt oly nagy baromfiállományra tettem szert, hogy az egész községben nem volt hozzá hasonló. Én ugyan nem adtam el egy darabot sem, mert üzérkedni nem akartam vele, hanem áthelyezésemkor mind magammal hoztam. Rosszul tettem, mert a nagy hőségben egy része elhullott, a másik része pedig annyira leromlott, hogy el kellett adnom.

Ha nem szállítom, de eladom, pár száz koronát vebetem volna be értük, pedig nekem az egész baromfiállományom, beleszámítva az eleséget, alig volt 100 koronában.

Hasonlóképpen áll a dolog a sertésneveléssel. Karácsonytáján vettem egy szegény tót asszonytól három szopos malacot; alig voltak egy hetesek. Kettőt felneveltem belőlük és júniusban 90 koronáért keltek el.

Mondhatja valaki azt, hogy szerencsém volt. Aláírom. De azt is tudom, hogy a községben rakásra bulettak a baromfiak és sertések, az őrön azonban nem volt rész. Gondoztuk, tisztán tartottuk és jól ettünk a baromfiakat, a sertéseket és elkerültünk minden bajt.

Azt meg már teljesen felesleges magyaráznom, hogy egy kis szatócsüzlet, legyen az a legutolsó faluban, feltétlenül biztos megélhetést nyújt egy családnak.

Lesznek bizonyára altisztek, a kik szívesen folytatják mesterségüket, — és manapság nincs már olyan ipari munka, a mely után megélni nem lehetne, sőt sok olyan iparág van, a melyet az emberi kor végső határáig folytatni lehet.

Aztán a felsorolt foglalkozásokból egyszerre többet is lehet üzni, belterjes gazdálkodást folytatni. Nagyon szépen elfér a virágos kert egyik szögletében a méhes, mögötte pedig a gyümölcsös; jut hely 50—60, de 100 darab baromfinak is, az ől pedig szintén nem foglal el nagy helyet; ha másként nem, olykor egy-két napszámmal rendben lehet tartani egy bold szőlőt; mind oly foglalkozás, a melyet kedvtelésből is el lehet végezni s a mellett nagy hasznot hajt.

Azután még egy nagyon előnyös oldala van: nem

BUTOR

készpénzért v. részletfizetéssel legjutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—50.

BUTOR

Út a Normafa felé.

Megőrközés a Disznófőhöz.

Téli sport a budai hegyekben.

kell bozzá akkora befektetés, mint a földművelésnél. A nemes gyümölcsfának darabja 30—60 fillér, méhet ingyen ad a földművelésügyi miniszterium kaptárakkal, teljes felszereléssel együtt, fajbaromfiak jutányosan kaphatók, egy hold szőlő ültetése sem emészt fel nagy költséget. Ha a földművelésnél szükséges mondjuk 1000 korona, akkor utóbbi foglalkozási ágaknál elegendő 1000—2000 korona. Ugyanannyi teljesen elég egy szatoesztet nyitásához, még kevesebb szükségeltetik az ipari pályán.

Nem elég azonban termelni, hanem a termelés értékesítése iránt is kell intézkedni, nehogy a termelő kénytelen legyen elpocsékolni egy évi fáradságának gyümölcsét, egyszerűen: piacot kell teremteni, a hol a produkció kellő árban értékesíthető. A ki rózsát termel, annak a főváros, vagy valamely nagyobb város környékén kell laknia, hogy a leszedett rózsákat idejekorán és üden szállíthassa. A gyümölcs, méz és szőlő szintén csak városokban értékesíthető jól. A baromfi, tojás, sertés mindenütt elkel.

Ha másként nem megy, a központban kell gondoskodni minderről; különben is erősen hiszem, hogy azok az urak, a kik a telepítés eszméjét felkarolják és hivatva vannak azt keresztül vinni, számolni fognak mindazzal, a mi ennek a kérdésnek előnyös megoldására befolyással van.

Az elérendő cél érdekében állónak tartom még egy oly körülményre reámutatni, a mely nagyban hozzájárulna a kérdés kedvező megoldásához. Az igényjogosultsági igazolvánnyal rendelkező, avagy arra igényvel bírő altiszteknek jogukban áll, kinevezetésüket megelőzőleg hat havi próbaszolgálatot teljesíteni és tervbe van véve az, hogy a próbaszolgálati idő oly bivatalknál, a hol hat hónap alatt a kinevezéshez szükséges előképzettség meg nem szerezhető, egy évre meghosszabbíttatik.

Nem volna-e lehetséges a telepesekül jelentkező altiszteket szintén ilyen kedvezményekben részesíteni?

Egy földműves iskolában eltöltött hat hónap, esetleg egy év alatt a jelentkező megismerkedhetnék mindazon új berendezésekkel, meghonosított és üdvöseknek bizonyult újításokkal, a melyekről eddig fogalma sem volt. Felkészítené azt, a mit már tud, sok újat látna és tapasztalna, a minek azután nemcsak ő, hanem polgártársai is hasznát vennék.

Az állami szőlőtelepeken, faiskolákban és méhesekben elcsajátított ismeretek, egy műkertésznél szerzett tapasztalatok, az alsóbb kereskedelmi tanfolyamok hallgatása és a nagykereskedőknél teljesített próbaidő alatt látottak és hallottak révén megtanulhatnák mindazt, a mit tudniuk szükséges; az ipariskolákban pedig bővíthetnék eddigi ismereteiket a ekként teljesen ismerve jövőbeli katasztrófákat, sokkal jobban megelőzhetnék az esetleges károkat a könnyedén legyőzhetnék azokat az akadályo-

kat, a melyeken a tapasztalatlan embernek nagyon gyakran minden igyekezete hajótörést szenved.

Manapság már csak az állhatja meg helyét az élet forgatagában, a ki kellő szaktudással és vas energiával vértetetlenül áll ki a sikra; a tudatlan és kellően nem képzett ember nem tud megfelelni a hozzája fűzött reményeknek, egyideig uszik az árral s a mikor látja, hogy nem boldogul, vagy önként kilép a küzdők sorából, vagy pedig elsöpri az ár.

A megélhetési viszonyok napról-napra rosszabbodnak, az élet a napszámostól, a földművestől, az iparostól és kereskedőtől egyaránt mindig több és több tudást, erősebb és intenzívebb munkát követel meg s a ki sikeresen végig akarja vinni a létért folytatott küzdelmet, annak nemcsak a karjával, hanem az eszével is dolgoznia kell, mert a nyers erő az ész irányítása nélkül csak meddő, ideig-óráig tartó küzdelemre képes.

Ha tehát azt akarjuk, hogy a tovább szolgáló altisztekből kikerült telepesek a hozzájuk fűzött követelményeknek mindenben és tökéletesen megfeleljenek, akkor alkalmat kell adnunk arra, hogy kellő kiképzésben részesüljenek.

Azt hiszem, hogy az elmondottakkal a telepítés eszméjének nem ártottam, hanem csak alkalmat adtam arra, hogy ne csak a tisztikar, hanem maga a legénység is — a kit a kérdés legközelebb érint — ezen nagy kérdéskör megvitatásába bocsátkozhatik, akár a lapunkban közreadandó cikkek, akár pedig a szerkesztőségünkhöz címzendő levelekben. Nagyon helyesen idézi „A Hadsereg” igen tisztelt szerkesztője a közmondást: „Néma gyermeknek az anyja sem érti szavát;” ne hallgassuk tehát agyon az eszmét, hanem véleményünk őszinte nyilvánításával könnyítsük meg az intéző körök helyzetét. Azt pedig másként nem lehet, mintha gondolatainkat, eszméinket papírra vetjük.

Ha az elmondottakkal az eszmét altisztjeink körében meg tudtam kedveltetni, célomat elértem.

A megszólítás.

Mindennapi kérdéskör ir cikket a „Magyar Nyelvőr” januári számában Simonyi Zsigmond: az udvariasság nyelvéről. Érdekesnek tartjuk itt közölni belőle a megszólításról szóló részt:

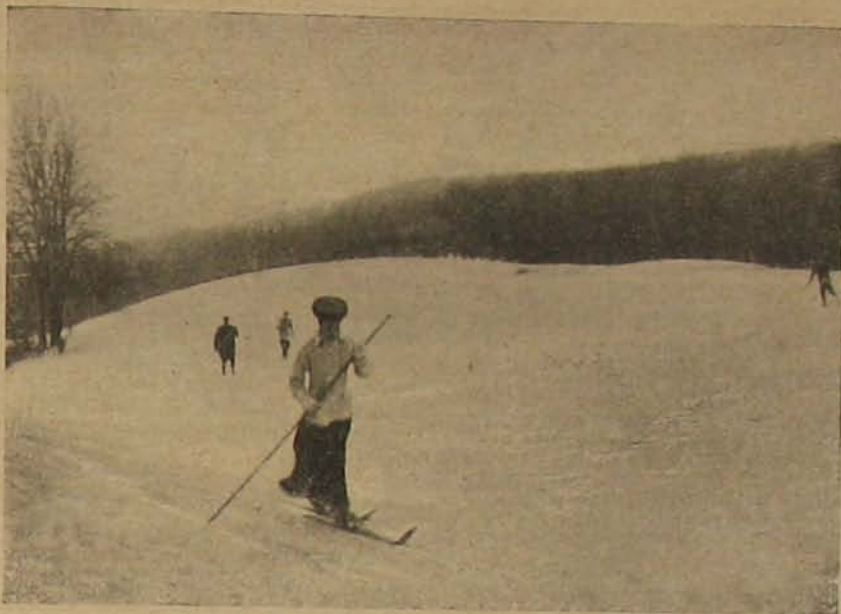
ÉLELMISZEREKET

legjutányosabban szállítjuk

Szállítja az összes élelmiszereket a m. kir. csendőrség és a ca. és kir. hadsereg részére.

BECK LIPOT és FIA és WEISZ NORBERT cég
BUDAPEST, II., SZENA-TER 1. SZÁM.

56 Részletes felvilágosítást készséggel nyújtunk.

Téli sport a budai hegyekben. — Ski-futó nő.

A más személyek megbecsülése első sorban a megszólításnak ismeretes udvarias formáit követeli. A megszólításnak természetes formája a tegezés, a nyelvtani második személy, az énnel szemben a te. A régi népek nem is ismertek más szokást, de már a római császárok, mivel a közönséges halandóknál több embernek tartották magukat, szokásba bozták az úgynevezett fölség többesét (pluralis maiestatis), magukról többes számban szóltak: én helyett mi, s így később viszont őket is többes számmal kezdték szólítani: te helyett ti, tu helyett vos. Ez az udvari vos aztán elterjedt a főúri házakba s onnan körülbelül a kilenczedik század folyamán, az alsóbb osztályokba, úgy hogy idővel általánosan használt udvarias kifejezéssé lett a bizalmas egyes számú tegezéssel szemben. Ez különösen a román népeknél lett állandó használat, de onnan más nyugati népekhez is elterjedt, még a németekhez is, az angolok pedig és a hollandiak ma már úgy szólván csak a jó Istent szólítják egyes számmal. Valamivel gyakoribb az egyes számú tegeződés a francziáknál, még inkább a németeknél, de leggyakoribb minálunk, s mitőlünk vette át a közös hadsereg tisztikara.

Van aztán a tegezésnek egy másik helyette sítője, hogy tudniillik a második személy helyett a harmadikat használják; például nem mondjuk gyere, hanem jöjjön! A németben azelött közönséges volt du helyett az er használata: komme er! S talán a németből jött át a nyugat-magyarországi népnyelvbe is az ilyen beszédmód: ő is ott volt? (ön is...) Istennek ajánlom őket! (magukat). De ugyanígy jött szokásba minálunk a tegezés helyett a magázás, a harmadik személyi maga (Maga is ott volt?) Az ön, mint ismeretes, csak a 19. században keletkezett s terjedt el a művelt magyar beszédben, s vele egyidejűleg a kegyed is. Emest Szemere Pál alkotta és Döbrentei Gábor terjesztette el, vele szemben Széchenyi István hozta forgalomba a nőmet Sie-nek megfelelő rövid ön-t (ez azelött csak az ön-maga, ön-magok, ön-kezővel-féle birtokos kifejezésekben fordult elő). Maaz ön, kegyed és maga egymás mel-

lett él, de az ön aránylag legritkább, a maga legközönségesebb. A három közt elég érezhető jelentésbeli különbség is van, s ezt a különbséget legtalálhatóbban egy hölgy határozta meg ilyenformán:

— Az ön megszólítást egészen idegenekkel szemben használják. A kegyedet már valamivel bizalmasabbaknál. A maga pedig egy fokkal nagyobb színvonalon áll a te megszólításnál.

Mostanában leginkább nőket szólítanak kegyed szóval, az előbb divott nagyság helyett. Hogy maga fejezi ki az udvariasságnak legkisebb mértékét, annak megvan a természetes oka. Ez a maga tudniillik az élőbeszédben, a népnyelvben fejlődött, ellenben a kegyed és az ön először csak írásban, nyomtatásban jelent meg, ma is csak a műveltebbek élnek vele; a nép, ha jobban meg akarja becsülni az embert, azt mondja: kegyelmed, az úr, a nagyságos úr.

Egyébiránt a közönséges magázás, vagyis a maga-féle megszólítás is alig régebb a 17. századnál. Hamarjában nem is tudok régebb példát egy 1668-i levélnél, de ez tanulságos példa, azért néhány mondatot idézek belőle. Botka Kata írja rokonának, Szvetenay Isáknak:

— Az Kd (kegyelmed) levelét nekem megadák, azt írja Kd, hogy én az atyafiáknak pénzzel tartozom... Édes uram, Kd engem ne fenyegeessen, mert ön bizony olyan embertől, mint maga, meg nem ijedek. ország törvényével pedig megkeresem, hogy jószágot adtak el és semmit nem adtak kezembe...

Nevezetes dolog, így váltakozik a tegezés az udvariasabb formákkal egészen rendszeren a XVI—XVII. századból, s még a XVIII. század elejéről fennmaradt levelekben is, sőt Baranyamegye déli részén, az úgynevezett Ormányságban és a moldvai csángóknál egészen korunkig fentartotta a népnyelv ezt a különös kevert beszédmódot: Gyere tisztartó uram! Gyere, jöjjön kend! Mit busulsz kegyelmed? Gyere bé nállunk, gyekik úr!

A kegyelmed különben is többféle szempontból érdekes. Először is, mert értékben és hangzásban lefokozódva, lassunként kelmed, kend, sőt ked és ke lett

belőle, s a mai kegyed is összefügg vele; másodszor, mert hozzá hasonlónak alaknak a nagyobb fokú czimzések: nagyságod, méltóságod, fenséged, felséged vagy mellék-névi alakban: nagyságos, méltóságos, fenséges, felséges uram vagy urunk. Ide tartozik a tekintetes úr, mely szintén lefokozódott ténst úrrá és tésúrrá. Különben a nagyságod értéke is le van szállítva a rövidített nagyságban, mert nem a nagyságos uraságokat szólítjuk így, hanem, mint egy szótárunk mondja, „a tilozni szerető udvariaság megtisztelti vele a középneemesi és polgári rendűeket, különösen az ilyen nőket is.” Méltóságod helyett is előfordul néha méltásál. Továbbá ezek a furcsa alakok: nagysám, méltásám. A nagysád és kegyed a -d személyragban máig megőrizte az eredeti természetes tegezés emlékét s csak cselédcink finomítják teljesen harmadik személyűre, mikor azt mondják: nagysága.

Általánosabb értelemben a czimezzéssel rokon minden megtisztelő, sőt kedveskedő megszólítás. Szüleiket a gyermekek nem nevükön szólítják, hanem apának, anyának, viszont őket a szülők fiának, lányomnak, vagy pedig mindenféle becározó nevet adnak nekik. A jóbarátok is, ha szívesebben szólnak, a tulajdonnév helyett azt mondják: barátom, öcsém, pajtás, testvér, régente feleim, atyámfiai s a bé indulatszókból képezve: bekám, hékás. A magyar megszólításokat különösen bizalmasas és melegebb teszi a rendesen velük járó személynag: apám, anyám, fiam, komám. Különös az az apjuk! anyjuk! tulajdonkép a gyerekeknek az apjuk, anyjuk (aztán apjukom, anyjukom).

A kik távolabb állnak tőlünk, azoknak már nem kedveskedő, hanem megtisztelő szólítás dukál. Mivel legtöbbször az öregebbhez szól az ember tisztelettel, a legrégebb megtisztelő czímek a korra vonatkoznak; így szerepel a kinaiaknál a szianaszeng (elsőszülött), a román népeknél a senior (öreg, olasz signora, francia seigneur stb.), s így minálunk is a bátyám, néném, vagy bácsi, néni. Hasonlók az apó, atyuska, anyuska-féle megszólítások, melyek már Homerosznál előfordulnak, s tudjuk, hogy az oroszok még a csárjukat is atyuskának nevezik. Már más viszonyból, a jobbágyéletből fejlődtek az olyan kifejezések, minők az úr, úraszony vagy úrnő, úrfi, kisasszony. Az asszony szó régibb nyelvünkben s részben még ma is megtisztelő czím, annyi mint úrnő, valamint a német Frau is eredetileg úrnőt jelentett, mint a francia madame is (mea domina), és Fräulein azelőtt a fejedelmi kisasszonyok megszólítása volt. Az urat uralták, az úrnőt asszonyolták a régiek, azért mondták: Asszonyunk Mária.

KÉPEINKHEZ.

Téli sport a budai hegyekben.

A hosszantartó, sőt a tél közepét is majdnem túlhaladó esőzés mellett már-már azt lehetett hinni, hogy a múlt évihez hasonlóan igazi télünk nem lesz. Nem lesz hó, jég s így az igazi téli szórakozásra, korcsolyázásra, ródliázásra stb. semmi kilátás sem volt már. Búsan töltötte a sportoló közönség az esős, lucos téli napokat s a ródlik korcsolyák használatlanul heverték a kamrákban. Egyszerre azonban megemberelte magát a tél apó s megrágyán zuzmarás szakállát, egymásután

kétizben is jókora havat zúdított a nyakunkba. A hóval együtt megjött a hideg is, még pedig ugyancsak erős hideg. S ezzel együtt elérkezett a napja a téli sportnak is. Lett mindjárt ujjongás, vigság hegyen, völgyön. Hangosak lettek a korcsolyapályák a zenétől s a korcsolyázók lármájától. A hol pedig ródliázásra, skifutásra alkalmas hely van, mindenütt eme különféle téli sport kultiválását látjuk, a melyet pár év óta Budapest székesfőváros hegyvidékén is meghonosítottak. Nem kell már téli szórakozásra a magas Tátrába menni. A budai hegyek között, a Normafa és a Disznófő nyári mulatozásra is igen szép vidékei téli sport kultiválására is nagyon alkalmas területnek kínálkozott a főváros sportolói részére. Sőt annyira bovalt, hogy — mint a jelen számunkban közölt képeken látható — napról-napra mind többen keresik fel ezt a szép hegyvidéket azok, a kiknek módjukban áll és elegendő idejük is van az egészséges és testedző sport kultiválására.

HIREK.

Adományok. A létesítendő csendőrségi internátus javára újabb a következő adományok folytak be: a törösvári intelligencia által az internátus javára rendezett táncmulatság tiszta jövedelme, Butlig Gergely utján 61.56, Vörös István ez. őrmester és neje gyűjtése Póltárról 37, a tordai járásparancsnokság gyűjtése, a tordai őrsről: Gombas Dániel járásőrmester 4, Losonczy Sámuel ez. őrsvezető 1.50, Janka Ferencz es. ez. őrsvezető 1.20, Györfi Áron es. ez. őrsvezető —.50, Filep György csendőr 1.20, Sólyom Márton csendőr —.40, Orbán Mihály pr. es. ez. őrsvtó. —.40, Beke Farkas es. ez. őrsvezető 1, Balázs Márton volt es. ez. őrsvezető —.50, a kövesdi őrsről: Major Tivadár ez. őrmester 3, Bíró Tamás es. ez. őrsvezető 1, Zólyomi Balint csendőr 1.50, Pazsai János csendőr 1.50; a mikesi őrsről: Booskor József ez. őrmester 3, Kádár András es. ez. őrsvezető 1.50, Krecsun Miklós csendőr 1.50, János Antal pr. es. 1.50; a magyarpeterdi őrsről: Kósa Joachim 3, Máthé Sándor ez. őrsvezető 1, Gyergyák János es. ez. őrsvezető 1, Szabó Pál csendőr 1; az aranyosgyéresi őrsről: Boér Miklós ez. őrmester 3, Butyka Dénes ez. őrsvezető 1.20, Rád László es. ez. őrsvezető 1.20, Tele Zakariás csendőr —.50; a mezőnygyesáni őrsről: Bartha István ez. őrmester 2, András József es. ez. őrsvezető —.50, Gáspár István csendőr —.50 és Kapitán János csendőr —.50, összesen 40.60; a nagyilvai őrsről: Ágoston János őrmester és neje 10, Butyurka Sándor es. ez. őrsvezető 1, Dávid Ferencz csendőr 1 és Turcas Gergely csendőr —.50, összesen 12.50; a mindszenti őrs legénységének gyűjtése 25.02, Kiss Elek kismarjai őrsbeli csendőr gyűjtése 5.50, Új István ez. őrsvezető Feketeardó 5. Az eddigi adományok összege 19.727 korona 91 fillér.

Merénylet. Ambarus János és Jucze Gyula benczei őrsbeli csendőrökből állott járőr, február 10-én délelőtt a hunyadmegyei Romsz község községházánál Baszarába János, lopas büntetvével terhelt egyén kikérdezését fogadtatott. A terhelt kikérdezése közben, annak Hudicza Mihály nevű unokatestvére a községházába tolakodott, kit a járőr távozásra hívott fel. Hudicza a távozásra való ismételt felhívás után zsebéből forgó-

**Részletfizetésre
készpénzáron!**

Ha a jelzavunk! A többi részletfizetéstől óriási módon kiválik újításunk. Mi a **EUFON** töltőadatokkal beállított gépet ugyanazon áron adjuk részletekre, mint készpénzért. **Riadó** lemezeink sem drágábbak részletfizetésre, mintha készpénzért vennék. Kérje **Eufon** és **Riadó** jegyzékünket és hasonlítsa össze árainkat bármilyen más részletfizetési árjegyzékével. Azonnal észreveszi a különbséget.

SZENT LÁSZLÓ INTÉZET
Budapest, 53,
Veres Pálné-utca 16.

pisztolyt rántott elő s azzal Ambarus csendőrré egy lövést intézett, s hogy azt agyon nem lőtte, csak azon véletlennek köszönhető, hogy a lövedék a forgópisztoly csővében megszorult. Ambarus csendőr a merénylő Hüdica ellen szintén löfgyverét használta s azt bal mellén találva, halálosan megsebesítette.

KÜLÖNFÉLÉK.

A balkezesek. Csaknem az összes népek balról jobbra irtak, csupán a szemita néptörzsök kivétel ez alól a szabály alól. Az érdekes jelenségnek életteni magyarázatát eddig nem sikerült adni, hacsak egy német tudósnak, dr. Erlenmayernek a véleményét nem fogadjuk el, a ki a jelenség fiziológiai okát abban látja, hogy a szemiták régebben mind balkezesek voltak és így jobbról balra irtak. A régi zsidók balkezességére vonatkozólag Erlenmayer több bizonyítékot vél fölfedezni a talmudban. Így több szertartásbeli teendőre nézve a talmud azt a határozott utasítást adja, hogy azokat nem a jobb, hanem a bal kézzel kell végezni. Az ó-testamentum egyik-másik kitétele szintén a régi zsidók balkezessége mellett bizonyít. Az elsőszülöttet az apa bal kezével áldotta meg. Így tett Jákob és Jób.

Hová jutnak könyveink? Az idealista azt gondolja: a könyvtárba. A gyakorlati ember szerint: a papírmalomba. A „Kölnische Zeitung” ezt a témát kissé pontosabban akarja megállapítani. Még pedig nem a kérdés gazdasági oldalát, hanem a térbelit tekintve. Németországban évente több mint harmincezer mű jelenik meg könyvkiadásban, átlag minden egyes mű tíz ívnyi terjedelemben. Ha egy-egy mű példányszámát ezer példányban állapítjuk meg, akkor háromszázmillió ívnyi terjedelmet kapunk. Ehhez hozzászámíthatjuk a folyóiratokat, legkevesebb kétezeröttszáz folyóiratot számítva, ezer-ezer példányban és évenkénti húsz ívnyi terjedelemben, ez maga is évente ötven millió ívet tesz ki. Hogy e könyveket fali polezokon elhelyezzük, arra 14,000 szobára, átlag 3000 közép nagyságú lakásra volna szükség évi ezer márká házbérrel. Hogy tehát az évi könyvtermelést el lehessen helyezni, abba évente három millió házbért kellene fizetni. Ha e könyveket egymás mellé raknánk a földre, akkor a genfi tó felületének felene meg az a terület, a mit a könyvek belakarnak. Ha a genfi tóra raknánk, a vízből nem látszana ki semmi, sőt ebből az az áldás is származnék, hogy a könyveket elnyelő a genfi tó. Körülbelül 600 négyzet-kilométernyi területet foglalna el. Hetven millió néter-mázsát tenni ki ez a sok papiros.

Védekezés a hideg ellen. Míg a kényes európai, ha nincs is nagyon hideg, prémekkel bélelt bundába öltözik, Észak-Amerikában egy indián törzs él, melynek tagjai a legkeményebb hidegben is majdnem meztelenül járnak. Ezek az indiánusok nem fagynak meg, mert kora ifjúságuktól kezdve edzették magukat a hideg ellen. Már mint gyermekek, kölcsönösen korbáccsal ütötték egymást, míg bőrük egész vörös lett és azután jéghideg vízben meg kellett fürdeniök, ha felnőttek, a leghidegabb éjszakákon is meztelenül a szabadban kellett aludniok. A gyengébbek természetesen elpusztulnak, de a többiek, a kik kibírták ezt a drákói kurát, szinte érzéketlenek

lettek a hideggel szemben. Egy angol folyóirat érdekesen írja le, hogy Tibet különböző népei miképp védekeznek a hideg ellen. A tibetiek nem öltöznék fel melegen, hanem testüket valami vastag, fekete, sok zsírt tartalmazó festékekkel kenik be. Nem valami tiszta ugyan ez a módszer, de használ. Egyáltalában Tibetben a leggyakoribb védekezés a hideg ellen a test bezsírozása. Észak-Amerikában él egy indián törzs, a melyik rothadt halhússal keni be testét és így védekezik a hideg ellen. Hogy a kielégítő, jó táplálkozás nagyszerű védekezés a hideg ellen, az közismert dolog. Az alkoholnak is olyan hlre van, hogy „meleget ad”, pedig nem érdemi meg ezt a híret.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőségün évtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva nyilvánosan meg nem adható. Kérjük onnélfogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szűvegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdezőzködéseknek eleje vétéssék. Epp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

16. Az arának feddhetetlen előélet és erkölcsösség mellett megfelelő társadalmi műveltséggel kell bírnia s némi hozománnyal rendelkezni.

19—20. Felszereletlenül csak nem mehet ki?

999. Szolgálatot kívül nem; szolgálatban igen.

Kiss Dénes cs. Szatmárnémeti. Ha az őrsparancsnoknak

Téli sport a budai hegyekben. — Kettős ródlí.

Csúsz, köszvény, reuma
ideges fejfájás, hűlés,
idegbi, mindennemű
csontbántalmak ellen
kifünő hatásnak bi-
zonyult szer

AZ ERŐSÍTETT
CAPCINE (PAPRIKA) KENŐCS

Hasznára menő hálaíratok bizonyítják, hogy mily kitűnő hatás van. Váható csak némi kapható
Kis tégely 1 K, nagy tégely 2 K.

Az ár és 45 t. postaköltség
beküldése után vagy után
vétel küldve

Szenthe Lajos gyógyszer.
Budapest, Damjanich-utca 2.

külön (elkerített) udvara van, akkor azt saját magának, ellenesetben azonban Önnek kell azt kitakarítania; arra való a lak. tanyatisztogatási átalány.

A. A. 1. Szolgálati ügy.

3. Ha alkalmasnak van minősítve altiszti iskolába, úgy előre láthatólag be lesz vezényelve, a mikor reákerül a sor. 2. A csendőrségi felügyelő.

Balaton. 1—2. Nem. 3 Vagyonrengálás, de a körülményekhez képest lehet tűzvészokozás vétsége is.

1884. Valószínűtlen. Bélyeget lapunk javára bevételtek.

Sz. A. 10. Nem számít be.

3. Kérheti. A kérvény melléklet nélkül, szolgálati uton terjesztendő elő.

134. Semmit sem kell ráfizetni, mert az pótsorsjegy.

Molnár. Toldi Lajos könyvkereskedő Budapest II. Főutca 2. Polana. Önnek van igaza.

178. H. 1. Nem, az kizárólag csak a nyugdíj kiszabásánál számít kétszeresen. 2. Lehet, szolgálati uton. A kérvény azon igazgatóságához címzendő, a melynél próbaszolgálatot teljesíteni óhajt.

365. Nem.

1907. Olvassa el lapunk 1909. évi 26. számában e tárgyban közöltek.

1884. Olvassa el lapunk 1908. évi 29. és 52. számaiban e tárgyban közöltek.

S. M. G. A laktanyatisztogatási átalány arra való, hogy az őrs a laktanyát rendben tartsa. Ha azonban a nőnek esetleg teljesen elkülönített a az őrs legénysége által nem használt udvara volna, akkor annak a tisztántartása a nőre hárul. Nagyon szomorú dolog, hogy ilyen kérdés egyáltalán felvetődik. Ez olyan lényegtelen ügy, a mit az őrsparancsnoknak saját hatáskörében kell elintéznie.

III. Próbaszolgálatra mehet, de altisztté négy középiskolai előképzettség nélkül csak abban az esetben neveztetik ki, ha a vasútnál az altiszti vizsgát letelheti. A rendelet száma önt nem érdekelheti.

1912. Kérdezze meg őrsparancsnokát, vagy pedig nézzen utána a kihágásokról szóló büntetőtörvénykönyvben.

B. Gy. őrsvezető Lontó. Valami tévedésnek kell lennie a dologban, mert, ha keresztlevelében úgy van írva, akkor ön jogosan használja neve után a h betűt. Terjeszse elő szolgálati uton a keresztlevelét s akkor majd anyakönyvi lapja helyesbítve lesz.

HIVATALOS RÉSZ.

Különmény felállítás.

A m. kir. V. számú csendőrkörület trencsényi szárnyának területén Alsórétfalun, 1911 február 1-ével egy öt főből álló különmény állított fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ő császári és apostoli királyi Felseje 1911. évi január hó 22-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy:

keresszagi és adorjáni gróf Csáky Zsigmond m. kir. csendőrszázadosnak, kitűnő szolgálatai elismerésül a Legfelsőbb Megelégedés kifejezése tudtul adassék.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur által:

dr. Pap Oszkár, I. oszt. főörzsorvos, a m. kir. szegedi honvéd csapatkórház parancsnoka, a m. kir. csendőrség egyénénél 24 éven át kiváló lelkiismeretességgel és a legönzetlenebb odaadással teljesített egészségügyi szolgálatiért.

Tóth II. József, m. kir. III. számú csendőrkörületbeli járásörmester, a közbiztonsági szolgálat terén 23 éven át teljesített kiválóan buzgó és eredményes szolgálataiért.

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

kétegyházi Kiriloszku Gyula, V. számú csendőrkörületbeli főhadnagy, a múlt évben lezajlott országgyűlési

Villamos és gőzerőre berendezett gyár útról sem képes olcsóbban és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkész. Míg az utóbbi ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, Király-u. 58. Külön költségvetés díjlanul. Kivitel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kérésre.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közűshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény melletti szállítását. " " "

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

képviselőválasztási mozgalmuk, valamint a kolerajárvány tartama alatt, úgy a közbiztonsági szolgálat terén, mint a járvány elleni védekezés és annak elfojtása körül kifejtett buzgó tevékenységeért.

Fazekas Lajos, V. számú csendőrkörületbeli járásőrmester, a múlt évben lezajlott országgyűlési képviselőválasztási mozgalmak tartama alatt, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett tapintatos és ügybuzgó tevékenységeért.

Áthelyeztettek:

1911 február 16-ával:

Preszly Loránd, VIII. számú csendőrkörületbeli főhadnagy, nagyváradai szakaszzparancsnok, hasonló minőségben ugyanazon csendőrkörületben: Gyulára;

muzsaji és vittnyédi Vittnyédi József, VII. számú csendőrkörületbeli főhadnagy, dévai szakaszzparancsnok, hasonló minőségben a VIII. számú csendőrkörülethez: Nagyváradra;

Szekendy Béla, I. számú csendőrkörületbeli hadnagy, bánffyahunyadi szakaszzparancsnok, hasonló minőségben a VII. számú csendőrkörülethez: Dévára;

Gergely Endre, VI. számú csendőrkörületbeli zászlós, ideiglenes szakaszzparancsnoki minőségben az I. számú csendőrkörülethez: Bánffyahunyadra;

Fonyó Jenő, II. számú csendőrkörületbeli főhadnagy, temesvári szakaszzparancsnok, hasonló minőségben ugyanazon csendőrkörületben: Nagyikindára;

Catrusca Titusz, VI. számú csendőrkörületbeli főhadnagy, székesfehérvári szakaszzparancsnok, hasonló minőségben a II. számú csendőrkörületbe: Temesvárra;

Szaboda Rezső, IV. számú csendőrkörületbeli főhadnagy, rozsnyói szakaszzparancsnok, hasonló minőségben a VI. számú csendőrkörülethez: Székesfehérvárra;

Somogyi Mihály, V. számú csendőrkörületbeli hadnagy, ipolyági szakaszzparancsnok, hasonló minőségben a IV. számú csendőrkörülethez: Rozsnyóra;

Gyapay Miklós, II. számú csendőrkörületbeli hadnagy, nagyikindai szakaszzparancsnok, hasonló minőségben az V. számú csendőrkörülethez: Ipolyágra;

Zelkó Henrik, III. számú csendőrkörületbeli főhadnagy, újvidéki szakaszzparancsnok, hasonló minőségben az I. számú csendőrkörülethez: Naszódra;

Kacsicz Pál, VII. számú csendőrkörületbeli főhadnagy, gyergyószentmiklósi szakaszzparancsnok, hasonló minőségben a III. számú csendőrkörülethez: Újvidékre;

Tihanyi Ferencz, VIII. számú csendőrkörületbeli zászlós, ideiglenes szakaszzparancsnoki minőségben a VII. sz. csendőrkörülethez: Gyergyószentmiklóstra;

Kossuthi és udvardi Kossuth Kálmán, VIII. számú csendőrkörületbeli hadnagy, kisjenői szakaszzparancsnok, hasonló minőségben az V. számú csendőrkörülethez: Mátvára;

Szekeres Dezső, II. számú csendőrkörületbeli zászlós,

ideiglenes szakaszzparancsnoki minőségben a VIII. számú csendőrkörülethez: Kisjenőre;

somlyói Szilágyi Elemér, V. számú csendőrkörületbeli zászlós, ideiglenes szakaszzparancsnoki minőségben a VIII. számú csendőrkörülethez: Berettyóújfalura;

Vetter Ferencz, IV. sz. csendőrkörületbeli zászlós, ideiglenes szakaszzparancsnoki minőségben: Nagyszőlőre;

Mészáros Iván, V. számú csendőrkörületbeli főhadnagy, szakaszzparancsnoki minőségben a III. sz. csendőrkörülethez: Kisujzállásra.

Fényes Bertalan járásőrmester, a VIII. számú csendőrkörlettől a III. számú csendőrkörülethez.

Nyugállományba helyeztettek:

1911 február 1-ével:

Molnár Károly m. kir. IV. számú csendőrkörületbeli főhadnagy, a felülvizsgálati szabály 38. §. b) pontja alapján.

Választott lakhely: Budapest.

Csibi Tamás m. kir. VII. számú csendőrkörületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rokkant, mindennemű népfőlkelési szolgálatra is alkalmatlan”.

Választott lakhely: Gyergyóditró.

Horváth Pál, m. kir. VII. számú csendőrkörületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rokkant, mindennemű népfőlkelési szolgálatra is alkalmatlan”.

Választott lakhely: Segesvár.

Hudák János m. kir. IV. számú csendőrkörületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rokkant, mindennemű népfőlkelési szolgálatra is alkalmatlan”.

Választott lakhely: Máramarosziget.

Előléptettek:

Az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

a m. kir. VI. számú csendőrkörület állományában:

1911 február 6-ával:

Milkovics István, Kutasi György, Nagy Károly, Vass János és Vörös István csendőrök, *csendőrcs. őrsvezetők*.

Járőrzetők jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. I. számú csendőrkörület állományában:

Szilasi György, Budányi Ferencz, Soós Péter, Török János, Kanál Győző, Venter Demeter, Bányai József, Némethi József, Bereczki Máté, Bokis János, Ábrahám János, Bartha Miklós, Somodi Pál, Fülöp János, Molnár György, Jurás József, Sora Illyés, Orbán Dániel, Kis József, Lengyel András, Csizsár András, Pazsistván János, Lőrincz Lajos, Gál András, Nunn Ferencz és Tóth József csendőrök;

a m. kir. VI. számú csendőrkörület állományában:
Kosztolánczi Imre, Horváth Pál IV. és Takács István I. csendőrök.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkörület állományában:
Erdő Mihály ez. őrmester, Szabó Zelnával 1911 január 24-én, Ábrudbányán.

A m. kir. II. számú csendőrkörület állományában:
Mertche Péter ez. őrmester, Heller Eszter Johannával 1911 január 12-én, Perlaszon.

Biró István ez. őrmester, Müller Ilonával. 1911 január 17-én, Rudnán.

A m. kir. VIII. számú csendőrkörület állományában:
Dobi István őrsvezető, Hiszi Juliannával 1911 január 9-én, Berettyóújfalun.

PÁLYÁZATOK.

Egy őrnöki állás az ujaradi kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 400 korona. Négy középiskolai osztály. Magyar, német és román nyelv szóban és írásban. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a temesvári kir. törvényszék elnökéhez 1911 évi febr. hó 28-ig.

Egy őrnöki állás a székelyudvarhelyi kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 480 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a székelyudvarhelyi kir. törvényszék elnökéhez 1911 márcz. 2-ig.

Egy őrnöki állás az oraviczabányai kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 560 korona. Magyar, német és román nyelv ismerete. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a a fehértemplomi kir. törvényszék elnökéhez 1911 február hó 27-ig.

Egy szolgái állás a kolozsvári m. kir. Ferencz-József tudományegyetem érmészeti és régészeti intézeténél. Kezdőfizetés 600 korona. Szabályszerű lakpénz. Ruhailletmény 100 Korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények az egyetem rektorához 1911 márcz. 28-ig.

Egy őrnöki állás a csepregi királyi járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 320 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a soproni kir. törvényszék elnökéhez 1911 febr. 28-ig.

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA

21 cs. és kir. udvari szállítók

Bpest, V., Deák Ferenc-u. 10. (Bécsi-u. sarok.)

Vászon, asztalnemű, kész női, férfi- és gyermek-feherneműk. Ágyfehernemű, szőnyegraktár. — Menyasszonyi kelengyek. — Uri divatárak, női divatárak, női piperecikkek; gallérok, jabots, keztyűk, shawlok stb. — Gyermekruhák. — Házipari hímzések — Szőrmeáruk, tollboák. — Bőrkestyűk: Boeckl, München, Hamerli Pécs. — Bórdíszmunkák, vas- és rézárak.

„Arjegysek és minták ingyen és bérmentve.”

Mindenkinek ajánlani fogom — írja egy közégi jegyző — az Ön kitűnő KRISTÁLY-BALZSAMÁT mert nem csak nekem, ki régóta szenvedtem gyomorbanban, de több ismerősömmel is, ki nek ajánlottam, használt, engem pedig teljesen kigyógyított.

Ime, ezen pár sor is igazolja, hogy a

Kristály-balzsam

(házi) enyhi a gyomor és bel fájdalma, megszünteti a gyomorgörget, gyomorgörget, gyomorhuratot, kolikát, felfűvődést és felhűvődést, elviszi a száj kellemetlen szagát, kitűnő lútsós faradtság és himerülés esetében.

A hozzá való Kristály-balzsam pilulákkal együtt használva, makacsabb esetekben, különösen pedig gykori főfájás, gyomorfájás és makacs belbántalmaknál gyorsabb a hatás.

A Kristály-balzsam és Kristály-balzsam pilula minden házban nélkülözhetetlen.

Kis üveg ára 40 fillér, 12 kis üveg 5 korona, 5 közép üveg 6 korona, 4 nagy üveg 9 korona árban bérmentve szállítatik. A Kristály-balzsam pilula dobozonként 60 f.

Kapható egyedül csak

Körmendy Sándor gyógyszerterében

Hódmezővásárhely, Kossuth-tér.

Tessék a címre ügyelni!!

GRAMMOFONOK

Lemezek és alkatrészek rendkívül olcsó áron. — Arjegysek ingyen és bérmentve küld

DÉRY EDE

legújabb, gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jótállással.

Csekély havi részletfizetésre.

Csendőrök 20% árengedményben részesülnek gramofon, kerékpár és vartógép nagy raktár

SZEGED.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, = VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papír- és írószer-kereskedés, a magyar kir. — csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus válasszlékban. ...

A kiadásunkban megjelent Csendőrségi Lexikonból a készlet fogytán van, ajánljuk azok megszerzését 5 korona bolli ár helyett 4 korona árban, amíg a készlet teljesen ki nem fogy.

Első magyar vill. erőre berond. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Oszkai és a szabadalmazott Rákóczi teregótt főtáblája Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereket és alkalétréseket. Harmonikák egész elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszernek javítása olcsón eszközölletlen. Árjegyzék minden hangszerrel külön küldetik. **Stowasser János** Legnagyobb vonós és fuvó hangszerek gyára.

Kezdetben megleégszik azzal, hogy apró-cseprő, gyorsan végezhető nyomozásokkal napokat tölt el, hogy alatt őrsparancsnoka más fázasztóbb szolgálatra ne vezényelje. Kezdődik tehát a lelkiismeretlen „óragyűjtés”.

Később már ez sem elég.

A batórai nagy pihenőt megtoldja; 8–10 óra hosszúságú alszik s a mulasztott időt gyorsabb menettel hozza be.

Kezdődik tehát az első adathamisítás. Ennek még az a hátránya is van, hogy a gyors menet közben nem figyel a mulasztásokra és a törvénysértéseket észrevétel nélkül mellőzi.

A hosszú pihenők alatt később bort hozatnak. Az első poharat követi a többi, míg mámoros fejjel lefeküdvé a pihenő idejét tulaludják. Ijedten ébrednek s mivel bevonuláskor nem tudnák hosszas elmaradásuk okát adni, kihagytnak néhány tereptárgyat és az alvással eltöltött időt a le nem portyázott tereptárgyak közt arányosan szétosztva írják be őrzési lapjaikba; itt van már az első súlyos őrszolgálatbeli kötelességsértés.

A közbiztonságra azonban még előnyös, ha csak így módon a pihenő-szobában megittasodva mámoruk kiálása után folytatják útjukat. Hányszor fordul azonban elő (az oktatólagos parancsok példagyűjteménye szomorú tanu erre), hogy ittas állapotban szolgálatukat folytatva, végigtáncognak az utcákon, békés polgárokba belekötnek, azokat ok nélkül háborgatják. Sőt töltött fegyver és éles kard lévén nálok, azok életét és testi épségét is veszélyeztetik. Ezáltal saját magukat megvettetik és a csendőrség oly féltve őrzött jó hírnevét pellengérré állítják. Ily ittas állapotban lesz elkövetve a sok hivatalos hatalommal való visszaélés, bántalmazás, jogtalan fegyverhasználat és sok más büntetendő cselekmény.

Ha az ivás szenvedélye már ennyire kifejlődött, az már iszákosság, a mely kénytelenül tartja a bilincseiben rabját, melyből csak erős akarat menthet ki. De hol keresen az ember erős akaratot oly egyéneknél, kik már ennyire jutottak.

Az iszákossággal karöltve jár az erkölcstelenség. A helyett, hogy a fázasztó szolgálat után testének az őt megillető pihenőt adná, a nemi élvezeteket kezdi hajhászni. Kimerül és annál kevésbé tudja szolgálatát teljesíteni. Eleinte jobbsajta nőkkel kezd ki s feldúlja nem egy ártatlan család békéjét.

Később a legáljasabb némberekkel adja össze magát. Megbotránkoztatja a község tisztességét lakosságát s összeeszed mindenféle nemi betegséget. Kórházlakó lesz és a szolgálatától buzamosabb időn át távol van.

Az iszákosság annyira rabul ejti, hogy már meg sem elégcszik egy-két pohár borral. Következik a dözsölés, tivornyázás és ennek elmaradhatatlan kelleke a kártya. Mi sem természetesebb, hogy a zsebl nem elegendő ily kiadások és veszteségek fedezésére.

Kezdődnek a bajtársi kölcsönök s később a fűszerestől, korcsmárostól az éjjeli őrig fünek-fának adása s ha mind az eddig felsoroltak egyideig talán titokban is maradnak, ezt már feljelentik és jön az első megbélyegző fenytetés.

Az előjáróban az első fenytetés után már megrendült a belébelyezett bizalom. Szigorubb ellenőrzés alá kerül, mi a már ennyire jutott embernél nem hogy javító hatással volna, hanem még konokabbá, elvetemedettebbé teszi. Igyezkedik tehát titokban, az ellenőrző szemeket kijátszva, tovább menni.

Nem lévén elég pénze már, hogy ivási szenvedélyét kielégíthesse, a drágább bor helyett az olcsóbb és mámorítóbb hatású pálinkához folyamodik. Nem válogat már eszközökben, hogy italhoz jusson. Mindegy mür neki, akár bajtársa, akár egy más egyén útján jut az italhoz, fő, hogy ihassék. Itt már a megbízhatóság is kéteessé vált, mert hátha olyan embertől fogadott el italt, a ki ezért talán viszonszolgálatot vár?

Egyik büntetés a másikat éri: végre jön a hadtörvényszéki vizsgálat és csufos elcsapás.

Mit kezd már most a polgári életben egy elcsapott csendőr?

Javulááról legtöbb esetben szó sincs. Iszik tovább, züllik és a börtönök lakója lesz. Mint volt csendőr ismeri a törvényeket, kitanulta a gazemberek fortélyait és most érvényesíti.

Fáj az ember lelke, ha látja, mily sok súlyos büncselekmény tettese volt csendőr. Az ilyeneket mind az ital vitte erre az útra.

Ezeknek már nem izlik a becsületes munka, meg-hasonlanak önmagukkal és embertársaikkal, gyűlölik a társadalmat, haragszanak a tőkére, másokat is izgatnak és lesz belőlük szoczialista vezér.

Szinte hallani vélem az ellenvetést, hogy egy-két pohár bor nem árt meg és a miért az ember csendőr, nem léphet be mindjárt a Good-Templar rendbe.

Igaz, hogy egy-két pohár bor nem árt meg, míg több nem lesz belőle. De bány ember ismeri és tudja betartani a határt? Az az általános kifogás, hogy: ha a füle melegsik, nem bir már magával, eléggé bizonyítja fenti állításom valódiságát.

Számos orvosi értekezet olvasható az alkohol káros hatásáról az egyes szervekre. Mindannyi megegyeznek abban, hogy az alkohol bár kis mértékben is élvezve, lassan, de biztosan rombol.

Miért tegye ki magát az ember ennek is, mikor a nehéz körülmények, az elszaporodott betegségek és a kor úgy is megteszik a magukét? Minek a kóhelybe önteni azt a csöppet, mitől az kiesordul?

Az életfenntartáshoz az alkohol — eltekintve egyes betegségektől, mikor a tiszta, erős bor orvosság — nem is szükséges.

Ha fáj a feje ne tévovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát** mely 10 perc alatt a legmarkosabb migránt és fejfájást elműasztja. — Ár K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készít Beretvás Tamás gyógyszerész Kispeszen. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítást.

Az az ellenvetés, hogy különösen kolerás és tifuszos időben a vízivás ártalmas, nem áll meg. Tiszta kutviz felforralva, szükség esetén egy késbegynyi citrommal, citromlével vagy egy pár csöpp eczettel keverve igen üdítő, szomjoltó italt ad és sohasem lesz betegségek okozója.

Ezzel szemben az italozástól megrendült szervezet nem tud ellentállani a betegségeknek.

Hogy a pálinka télen a hideg ellen jó, téves nézet. Ugyanis, bár pillanatnyi meleget kölcsönöz, rövid idő múlva a nagyobb hőt kifejtett test ellenálló képessége megtörik és a megfagyás veszélye áll be.

A világot sem akarom a Good-Templar rend, vagy más alkoholelleses egyletbe való belépést ajánlani.

A kiben erős akarat van, az magától is meg tudja a határt szabni.

Az egyik tanosztfőlynél történt, hogy egy alkoholelleses előadás után fel lett szólítva a legénység a Good-Templar rendbe való belépésre. Egyetlen egy tette le a fogadalmat, de az is — úgy látszik — csak aznap délutánra, mert még azon este, kimaradása lévén, úgy teleszitta magát vedüvel, hogy alig lehetett laza vinni.

Helyesnek és üdvösnek tartanám azonban minden csendőr részére egy fogadalom letételét.

Nem hivatalos vagy nyilvános fogadalmat értek itten, csak azt, hogy mindenki magában szilárd elhatározással fogadja meg, hogy addig, míg szolgálatban van, szeszes italt egyáltalán nem iszik. Ezt aztán tartsa is meg erős akarral.

Ha ezt mindenki megtenné, biztosan állíthatom, hogy a fenytések száma 50%-kal csökkenne, mert elesnék az alkohol hatása alatt elkövetett összes bűncselekmény, mi az összesnek több mint 50%-át képezi.

Koldusok.

Irta: Székely Vladimír m. kir. államrendőrségi fogalmazó.

A statisztika szerint Európában mintegy kélszáz ezer koldus van. Akadt egy német statisztikus is — a németek sok mindenre érnek rá — a ki kiszámította, hogy ha Németországban minden koldus csak két márkát koldul össze naponta, úgy a németországi koldusok évente helvenyhárom millió márka erejéig sarcolják meg a közvagyon.

Nincs módunkban ezeket az adatokat hitelességükre ellenőrizni, de a horribilis számok eléggé bizonykodnak a mellett, hogy a kolduló maupulációk koránt sem olyanok, melyeket a jószívűség s humanitás szempontjai szerint lehet csupán megítélni. Vaskosan átvágnak a mi szemléletli hatáskörünkbe, is mert a mi raffineriánk s trükköt csak teremthet a széllármás s az ámtás, azt több-kevesebb változattal a nyomor s szerencsétlenség külső képeinek álarca alatt üzérkedők rög bevonatuk a maguk taktikáiba. Vannak természetesen fölösen szerencsétlen kéregetők is, a kik éhesen és megálázottan, gyötrelmes szűgyenykedéssel nyújtják ki kezüket alumnizmiért, de unottul akadnak nyavalyáikkal s

nyomorék voltukkal rongyokban kereskedők, sőt mi több: a legszebb egészségnek örvendő komédiázó csirkefogók, a kik valóságos foglalkozással s iparaggá avatják fel a koldulás mesterségét.

Nem egy van közöttük, a ki, ha takarékosan bánik a jószívűségnek bőven omló filléreivel, csinos vagyonra tesz szert. Mert a gazdag koldusokról hir szárnyára bocsátott történetek épenséggel nem mesék. Minden nagyvárosban, de vidéken is következetesen akadtak koldusok, a kik rongyaik között ezeket őrizték, de azért nap-nap után kiállottak az utcza sarkára — éhen halok... könyörüljenek meg.

Talán inkább maniakus zsugorik ezek, mint koldusok, de ez mitsem von le a dolog érdekességéből.

Nem régen a Ferenczvárosban meghalt egy sánta, félíg vak ember. Öreg volt az istenadta. Egész életében koldult, úgy tengette nyomorúságosan, öröm nélkül életét.

Egy razzia alkalmával aztán behozták. Nagyon bántotta ez a mi koldusunkat.

— No ne bánjanak velem így! — motyogta — nem vagyok amolyan csinálból való. Az öcsém hivatalnok-ember. Tessék csak elhivatni, az megmondja majd, hogy szegény, de becsületes ember vagyok.

A hivatalnok szörnyen megapprehendált, hogy egy ilyen rongyos senki ember ő rá mer hivatkozni.

— Igen... a bátyám! de én már rég nem ismerem a lampot, nem is akarom ismerni.

A vén koldus egy este aztán összeesett és meghalt. A szalmazsákjában tízezer koronáról szóló takarékkönyvet találtak.

A temetésen a legjobban zokogott az öcsöse.

Különösen áldott jó ember volt — ismételtette szaporán — nagyon szerettem mindig.

És boldogin szorongatta zsebében a takarékkönyvét. Ha nem is mindennapi, de elég gyakori különönczei az életnek a gazdag koldusok, a kik fáznak, éheznek és kuporgatnak... nevető örökösök számára.

Ákadnak azonban ennél okosabb koldusok is.

A felemás életet élők. A nagyvárosokban mindig van egy-két példány belőlük. Délelőtt vakok vagy bűnük, szegényeket majd agyondermesztí a hideg elnyűtt rongyaikban, este pedig csinosan kiöltözködve, jó fajta bavanna mellett eszik a libaporeziót és dehogy vakok, se sánták.

Mindez úgy-e bár olyan anekdotaszerűnek, operetta anyagba illőnek tetszik, a rendőri akták beszédjén keresztül azonban nem egyszer valósággá válik. Egyáltalán egy-egy nagy város koldushadát ne is tessék úgy elképzelni, mint a hogy az a «vak kódis»-sal bajlódó mihaszna tréfákban appellál egy kis humorra meg egy kis éss a rendőrség elleni élre. Nem olyan vakok azok a kódisok. Egymást mindenesetre nem jól látják, s nem hiába éljük a szervezkedés korát, ők maguk is amolyan fölig-meddig elegendes szervezettségben élnek, melynek ugyanolyan törvényei, szabályai és nézetei vannak, mint akármi más szakmának. Párisban, az isten őrizte, hogy — koldusstríjk nem ütött ki, mivelhogy a rendőrség kissé kellemetlenül kezdte ránczba szedni őket. A mozgalom még idején megmondolta magát, de úgy is elég jellemző. A nyugat nagy városaiban például valóságos koldushörök rendszeresednek, a mikor a kolduselőjáróság élők részvétele mellett annak rendje s módja szerint licitálás alá bocsátják a kilönböző, jó és kevésbé jó állomáshelyeket, megállapítják a tarifát a kikölcsönözendő gyermekek számára, felmerülő vitákat intéznek el és

A legjobb órák,

fogazolható ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, úgy késpénz, mint részletfizetésre 10 évi jóállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

útdőrásnál Szegeden.
Javitások 5 évi jóállás mellett.
Arjegyek ingyen!

egyrátszában megbeszélnek a szakmaérdekeket. A gyűlekezet határozatainak végre nem bajtása, nyílt engedtlenség ezzel szemben alig jő elő, meg is torolnak keményen.

A külvilágnak rendszerint sejtelve sincs mindezekről. A közönség csak azt látja, hogy szánandó nyomorult embereket. kik a jajveszékelés effektust keltő módszeréhez is értenek, „brutális” a be-beterel a rendőr, a rögtön tisztába van vele, hogy szegény ördögöket minek bántják.

A rendészeti hatóságok kemény s tervszerű eljárása most már valamelyes rendet teremtett a koldusvilágban, a közvetlen koldulás szűkebbre szorult, indirekte azonban annál inkább emelkedett. Az újság, gyufa, cipőfűző, cseruzakereskede többnyire mind leple a koldulásnak.

A leggyakoribb s egyuttal legóvatosabb koldusfajta a eszemző, forgalmas utcásárookra kiáll egy-egy rongyos asszony, nyőszörgő gyerekek karján, vagy valami sápadt, sovány ember a kiről csak úgy ri az inség inszjkja. Nem szól semmit, nem nyújtja ki kezét, csak áll és néz... A járőrelok tekintete összeakad az övével, a szánakozás érzete egyik-másikban megmozdul és fillérek, nikkelpénznek csúsztatódnak kezébe.

— Szerencsétlen nyomorult ember! — vélekedik a legtöbb adakozó. Ez igazán szegény ember, csendes, restelkedő és bátortalan, még nem szokta meg a koldua filléreket.

Dehogy! A raffinált koldus tisztában van az ilyen hatásokkal. Hiszen akadhat az ilyen utcásarki néma kéregetők között valóban a sorsból sujtott is, de nyugodtan szabálynak vehetjük, hogy az igazi szegény soha, vagy csak sőtét este, éjjel koldul. A nappal koldulók átlag szokásos koldusok, és egy semmi koldusszervezetbe tartozó asszonynak például nem volna tanácsos valahol felállni, hogy alamizsnát kapjon. Az engedélyes hamarosan elvonná attól a kedvét, tettelegesen is, de akár denuncziálással is.

A legjobb üzleteket kétségkívül a nyomorékok csinálják. Az emberek roppant fogékonyak a szánalomra, testi fogyatkozások láttára. Így igen gyakori típusa a koldus-szelhámósoknak a siketnéma. A vakság, bénaság általában a nyavalyaszínlelés nem tartozik ugyan a legnehezebb mesterségek közé, de mégis nagyobb gondot s éberséget követel. Hanem ki lehet esni a szerepből.

Egyik templom bejárata előtt Párisban az ott üldögélő koldusok közül egyiknek zsebéből egy zsebtolvaj kihúzta az erszényét s futásnak eredt. Elfogták.

A rendőrségen kiderült a tárgyalásnál, hogy a „vak” látta a mint a zsebtolvaj kilopta a pénzt, a „siketnéma” felkiáltott: fogják meg! a béma pedig utána szaladt és nyakon csípte. Való, megtörtént bármennyire anekdotának látszik.

Az ilyen szerepből való kiesések szóval gyakran megtörténnek.

Tapasztalat szerint a siketnémaság legkönnyebb koldus-színlelés. Egy két napi gyakorlat után, igazán szakértő kell, hogy az egyes siketnémára ráczafolyjon.

Az álalsiketnémaság leleplezésére, melyet tolvajok, betörők is előszeretettel használnak, hogy ne kelljen kilétüket elárulniuk, szóval beszélniük — mert biz csak beszéd közben árulja el magát az ember — bevált módzerek vannak.

Az álalsiketnéma koldus végig koldulgatva a lakásokat

rendszerint papírt kér s arra írja, hogy siketnéma, könyörög hát egy kis alamizsnáért. A valóban siketnémák, a kiket egyszerűlván mind intézetekben képeznek ki, korrektilt irnak, míg azok, a kiknek a siketnémaság csak ürügy, hibásan és úgy írják le a szavakat, a mint fülükbe csengenek. Iratunk tehát a siketnémákkal, s a svindlerek így elárulják magukat.

Egy másik mód szintén praktikus. A „siketnéma” hata mögött a földre hirtelen leejtenek egy nehéz tárgyat. Az igazi siketnéma ilyenkor ijedten és csodálkozva fordul hátra, mert lábaival megérezte a padló rezgését, a szimuláns ellenben nyugodt marad, mert szerezpére gondol, s nem akarja meghallani a zajt.

Az álalsiketnémaság egyszerű szerep. A többi álnyomorék már fufanggal is fűszerezi azt, sőt némelykor nagy leleményességre való komédiákat rögtönöznek. Igen gyakori a következő módszer: Kettő kell hozzá. Az egyiknek lábaila beleszáll a gyilkos reuma, megmerevednek, mozdítani sem tudja őket. Kínosan csuszálva mozog a járlán, majd megáll, nagyokat liheg s végtelenül szomorúan néz maga körül.

Igazán szánalmas látványt nyújt.

Egy uriasan öltözött férfi — ez a másik — erre kiválik a járőrelok tömegéből s egyenesen odatart a szerencsétlen beteg, rongyos emberhez.

— Szegény ember! — mondja, de úgy, hogy a körülötte levők is meghallják, s a nyomorék kalapjába egy pár nikkelpénzt csúsztat bele.

A példa ragadós. Mert az emberek általában jószívűek s nemcsak a szaporán hullanak bele a foltos elnyűtt kalapba nikkel- és rézpénzek, sőt akad közöttük fényes korona is.

Ezt háromszor-négyszer más-más forgalmas helyen megismétlik, s együtt van könnyű szerével három-négy forint, melyen a koldusezég megosztozik s mehetnek, vigan ebédelni.

Nemrég az Andrássy-úton fogtuk el a detektívek két igy mesterkedő alamizsnaszélhámóst. Jó darabig figyeltek a kitiűő czégtársakat s ép akkor fűlelték le őket, mikor egy kupumélyedésben a reumás ember összekodás után karonfogva akart elsétálni a cimborával.

Még hatásosabb koldus trükk a szívgyöresös komédia. Talán mindenki emlékszik arra, hogy minő szánalmat tudott benne kelteni egy-egy szívgyöresben rángatózó. Valamikor a rossz szellemtől megzálottnak nőttek az epileptikus embert. És tényleg olyan a látvány is mintba a beteg gonosz démon gyötörné... a szája habzik, a szemek üvegesednek, a test ide-oda veti magát.

Nincs ennél hatásosabb kép a szánakozás és könyörület ébresztésére, ha jól csinálják. Mert csinálják is. Zsebtolvajok, kiknek ezinkostársaik számára egy kis összecodulásra van szükségük s kolduskompaniák, a kik azon megleljen a szegény vergődő beteg számára egy kis gyűjtést rendeznek. mesteri módon tudják szimulálni a szívgyöresöst. Mintha villám sujtotta volna őket, forgalmas utcán hirtelen összeesnek, s nyomban a legszörnyűbb göresökben vonaglnak, elforgatják szemüket, közel-lábbal hadonásznak. Még szájuk is habzik, a mihez egy kicsi, a szájba tett szappan segíti őket. És egyszerre csak kiválik a tömegből egy rongyos alak, kalap a kezében:

— Szegény bátyám! Segítsenek rajta, már megint kiesett a munkából, elkergetik e miatt a nyavalya miatt mindennűnen. Egy kis melegvesre csak egy pár fillért!

BUTOR

képzésért v. részletfizetésre legjnlányosab! áron
EBRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 89-59.

BUTOR

A nagyas porta. Főkapuja.

As eredmény mindig jó.

Többé-kevésbé ismert trükkök azok. A jó koldus tehát másokról is gondoskodik. Nagyszerű, eredeti ideája volt például egy bécsi koldusnak, a ki éjszaka idején kalap nélkül, kissé pityókos hangulatban odaállt egy-egy járókelő elé:

— Bocsánatot kérek, nagysás uram! de ez már buta dolog! Egy kicsit lumpolni mentem s ott abba a kávéházban még egy feketét ittam.. Osz! mert nem volt már több pénzem, elvették a kalapomat és kidobták. Hát most, hogy nézek ki! Mit szól majd az anyjukum hozzám?

Mindenki nevetett és tizenöt-husz krajczárt adott, hadd váltsa ki a humoros lump a kalapját. Az üzlet fényesen ment. Szerencsétlenségre az ötletes embernek rossz volt a memoriája, s egy urat háromszor is megapozstrofált, ki aztán átlátott a szítán s a sikerült embert átadta a rendőrnök.

Rövid a terünk, hogy a koldusfurfangokat sorra ismertetethetjük. Ép azért csak nagy vonásokban a legáltalánosabban használt koldus-mesterkedésekre térünk meg ki folytatólag.

Az ügyes koldus segítőtársa mindenekelőtt a rongyos ruha. Haját és szakállát tervszerűen elhanyagolja. Nyavalyát, sántitást, nyílt sebeket színlel. Az úgy nevezett spanyollég-tapasztal imponáló daganatokat szerezhethet.

Vakságot többnyire csak a helybeli koldusok színlelnek, a kóborlóknak ez nem alkalmas, mert vezetőre volna szükség.

A hatás fokozására, szánalomébresztésre nagyon jól beválik a gyermek is. Egy rongyokba burkolt didergő apróság a legkeményebb szívet is megindítja. Az mellé, ha a koldusnak nincs saját gyereke. Vannak a nagyvárosoknak többé-kevésbé szervezett koldusvilágában valóságos *gyerek-kölcsönzők*.

Vannak olyan minden emberi érzésből elrugaskodott szülők, kik gyerekeiket *napszámra* kölcsönzik ki iparszerű koldusoknak. Az átlagos napi ár egy ilyen kölcsönzött gyermekért huszonöt fillér körül ingadozik, de vannak drágább gyerekek is, ezek a nyomorék, bēna gyerekek, a kikért bizony nyolczvan fillértől, egy egész koronát is elkérnek.

A koldulók kiedes és nagyszabásu furfangjaikkal eléggé megnehezítik a dolgainkat, de nagy része van ebben a mi közönségünknek is. Valami restelkedés fogja el a legtöbb embert, mikor arról van szó, hogy egy alamizsnakérő csendőrt vagy rendőrkézre adjon.

— Hát ha csakugyan szerencsétlen és nyomorult?! Inkább fusson... lehet, hogy elpálinkázza az össze-koldolt pénzt, de hát ha mégis kenyérre kell?

Praktikus háziasszonyok szoktak is kifogni ilyen értelemben az ajtajukon kopogókon.

— Nem ettem már két napja... — hallatja a koldus *sopánkodó* hangon.

— Úgy?! Nézz, itt van egy karéj kenyér, és meleg levest is kaphat.

És megéri, hogy nagyon sok kéregető, erre furcsán néz s egyzatre se szó, se beszéd, eltűnik.

A helyeket osztályozzák is ezért maguknak a kéregetők. Jó, rossz vagy semmi alamizsna adókra. Az ajtó melletti falon egy apró jeltől az azután következő kéregető már mindent tud. Egy kereszt, olyan mint a plusz-jel értékre adja, hogy itt semmit sem kap, egy fekvő

kereszt körben, hogy néha kaphat, egy kör tisztán, hogy mindig számíthat alamizsnára. Ez a nagyvárosi koldusok titkos nyelve.

Epizódképek ezek a koldus-világ tarka-barkaságából. Néhány karakterizáló vonás, de hiányosak lennének, ha végezetül egy kis figyelmet nem szentelnénk a koldulók ama szerepének is, melyet azok a büntetésük támogatásában és néha nagyon is döntő segítésében végig játszanak. Akármilyen furcsának tessék úgy ballásra, de tény, hogy a koldusok a bűnös elemek — detektíveik. Egy-egy betörés színhelyét az alkalmatlan kéregetők kémlelik ki akárhányszor napok, sőt hetek tanulmány-munkájával, hogy végül az aktív «srenkereket» hely, idő s körülmények dolgában alaposan meginformálják. Nem egy betörést meglepő hely- s egyéni viszonyok ismeretével hajtanak végre, s szinte következetesen kiderül ilyenkor, hogy kéregetők, koldulók álalkodtak s toladoktak annakelőtte a káros lakásában vagy boltjában s így tovább. Elvégzik a koldusok a smir (lesbenállás) dolgát is, s kitűnő orgazdák is. A koldus maszkját felveszik azután a besurranó tolvajok nagy része is.

Mindebből önként kitetszik, hogy a koldusok szemeltartása ismétlenül is egy a preventívával. A mikor épenséggel nem szabad bennök csak a kéregetőt, a nyomorfit látni, hanem czélszerű tovább is érdeklődni. Készülő büntények finom hálózataira bukkanhatunk s csirájukban fojthatjuk el.

Nem szánandó, hanem közveszedelmes voltuk szerint is bírálendő el a koldusok tábora, melyben szerencsétlenség és bűn, nyomorúság és gonoszság sokszor ölelkezik együtt.

Drága képek.

A műgyűjtők és gyűjtemények gyakran fizetnek nem szakértők szemében óriási összegeket egyes képekért, különösen ha valamelyik híres régi festőművésznek addig ismeretlen, s most fölfedezett alkotása kerül vásárra.

Följegyzések mondják, hogy Rembrandt 1644-ben 100 koronát kapott egy képcért; egy másikat, 1657-ben 1500 forintra becsültek. Kétszáz évvel utóbb, 1883-ban, Berlinben már 200,000 koronát fizettek Józsefet és Putifárt ábrázoló festményéért. A Rembrandt-imádat ma tetőfokán áll, a mi az árakban is kifejezésre jut. Négy-nyolczszázezer koronáért csak nehezen lehet ma megkapni oly képeit, melyeket rövid idő előtt nyolczvanezer koronáért szereztek. 1906-ban a Königsawarter-féle árverésen Berlinben 200,000 koronát fizettek egy önnarcképcért, egy másikért pedig Párisban a rákövetkező évben 126,000 koronát.

ÉLELMISZEREKET

legújtanysabban szállít

Szállítja az összes élelmiszereket a m. kir. csendőrség és a cs. és kir. hadsereg részére.

BECK LIPOT és FIA és WEISZ NORBERT czóg
BUDAPEST, II., SZÉNA-TÉR 1. SZÁM.

Részletes felvilágosítást készséggel nyújtunk.

A «magas porta» oldalzárnya a tűzvész után.

Széchenyi Ödön basa és Tavlai bei bolügyunnesztor a tűzvésznél.

A konstantinápolyi «magas porta» égése.

Nagy föltűnést keltett annak idején Millet Angelusának eladása. A művész a képet röviddel az 1871-iki háború előtt 60000 koronáért biába ajánlotta fél a Louvre-nak. Így magános kezébe került 2500 koronáért. Millet halála után egy ügyes restaurátor fölfrissítette a képet, mely e művelt után Wiksonnak, Grévy sógorának birtokába ment át 20,000 koronán. Midőn ez gyűjteményét árverés alá bocsátotta, a Louvre 50,000 koronás ajánlatot tett. Wikson készenek mutatkozott bizonyos feltételek mellett, hogy a képet a múzeumnak ajánldékozza. Megegyezés történt, hogy a tulajdonos a becsületrendet kapja, de a képet, az odajándékozást megelőzően, az árverésen látszólagosan kalapács alá bocsátja, hogy ezzel a többi képnek reklámot csináljon s az árakat javítsa. Wikson az árverésen strómannal dolgozott, a kinek földadata volt a képtől 150,000 koronás ajánlatot tenni, vagyis akkora ajánlatot, hogy senki se szárnyalhassa túl. A megbízottnak 150,000 koronás ajánlatát azonban egy Secrétan nevű úr vértanúsul túllicitálta s a kép 160,000 koronán ennek birtokába került. Ez 1883-ban történt. Hat évvel később, 1889 július 2-án, a kép a Secrétan-hagyatékkal, ugyancsak Párisban, újra árverés alá került. A francziák a halála után nagyra becsült mester legkiválóbb alkotását most már minden éron biztosítani akarták a nemzetnek. Több hazafi összeállott, hogy a képet együttesen megvegye s aztán a Louvre-nak ajándékozza. Az állam maga 380,000 koronát bocsátott a célra rendelkezésre. A képet 553,000 koronán mégis az American Art Association vátotta magához. Az egész hagyaték árverése különben 6,049,165 koronát eredményezett. Meissonier egy katonaképe (Craissiers de 1805) például 190,000, Courbet Kecseölja 76,000 és Decamps Műértő majmok csoportja 70,000 koronán kelt el.

A londoni National Gallery 1883-ban Signorelli-nak Krisztus születését ábrázoló festményéért 30,000 koronát, Ghirlandajo-nak Keresztvételéért ugyanannyit s Mantegna Sámson és Delilájáért 56,000 koronát fizetett. Ugyane képtár 1884-ben tárgyalásba bocsátkozott Marlborough herczeggel Ráfael Madonna dei Ansdei-je és Van Dyck-nak I. Károly lovasarcképe dolgában. Az első 2,300,000, a másodikat 630,000 koronára becsülték. A képtár a kettőért 1,785,000 koronát ajánlotta s 1,837,500-ért jutott birtokukba. Ráfael remekműve, alig egy év múlva, a múzeumban uralkodó száraz hőség folytán annyira megrongálódott, hogy alapos helyreállítása vált szükségessé, miáltal a kép értéke tetemesen csökkent.

A párisi Louvre 1905-ben Jehan Fouquetnak tulajdonított egy férfarczképet 200,000 koronát adott. Ugyane képet egy osztrák gyűjtő tizenöt évvel annak előtte, árverésen 160 koronáért vásárolta. De a franczia kutatók figyelme azóta nagy mértékben fordult XV. és XVI. századi festők felé: összegyűjtésükre, áttekintésükre retrospektív kiállítást is rendeztek, úgy hogy a Louvre semmi árt se tarthatott nagyok a franczian primitív festészet vezető-mesterének művéért. Hasonló okból adnak meg az angolok minden árt festészetük fénykorának, a XVIII. századnak arcképfestőit. Ezért került Gainsborough-nak egy képe 250,000, egy másik pedig 263,000 koronába. A nagy arcképfestőnek saját lányát ábrázoló festményét 1864-ben 2410 koronáért adták el, 1888-ban ez összegnek csaknem kétszereséért (4300) s 1902-ben majdnem ötvenszereséért (120,400 koronáért).

Az amerikaiak modern s kivált modern franczia fest-

ményekért is igen nagy árt fizetnek. Millet Angelusának esetét már láttuk. Jules Breton-nak egy képéért, melyet a mester eredetileg 40,000 koronáért adott el, 1895-ben 227,500 koronát fizettek, Vihert-nek pedig eredetileg ugyanannyiért eladott művéért 127,000 koronát. A Spenczer-gyűjteménynek Newyorkban 1888-ban tartott árverésén Troyen-nek 1872-ben 63,000 koronán vett s a zivatar elől menekülő nyáját ábrázoló vászna 130,000, Gérôme-nak eredetileg 75,000 koronáért vett Kigyóbüvülője pedig 130,000 koronát ért el. Jó franczia képeknek átlagos ára ma Észak-Amerikában 50—100,000 korona közt váltakozik.

Amerikában 1907-ben Belgiumból 120,000, Ausztriai és Magyarországból 280,000 (külön kimutatás a két országról nincs), Hollandiából 580,000, Németországból 1,150,000, Olaszországból közel két millió, Angliából csaknem öt millió és Franciaországból 15 és fél millió áru műtárgyat importáltak. S ez összegekbe nincsenek beleszámítva a kiállításokra küldött művek.

A nagy ár azonban gyakran le is sülyedett gyorsan. Stewart newyorki milliomos képeinek árverésén például Gérôme-nak 160,000 koronáért vett egyik festménye csak 35,000 koronán talált vevőre. A gyűjtemény legesebb darabja Meissonnier-nak Napoleont a Friedland melletti csatában ábrázoló híres képe, melyet Stewart 300,000 koronáért vett, természetesen nagyobb áron, 330,000 koronán kelt el. Az árverés mégis az egész eredeti vásárlási összegnek átlag csak hetven százalékát eredményezte, a mi 800,000 korona veszteséget jelentett.

KÉPEINKHEZ.

A «Magas Porta» pusztulása.

Pár héttel ezelőtt, a hó 6-án, csaknem teljesen megsemmisült Törökország fővárosának, Konstantinápoly-nak egy nevezetes épülete, a melyet a törökök Bab-Aali-nak neveznek, általában azonban «Magas Porta», illetőleg «Fényes Kapu» néven tudunk róla. Nagy hírét nem építészeti kiválóságától vagy belső pompájától kapta ez az épület, mert nem is volt valami építészeti műemlek s legfeljebb csak nagy terjedelme kelthetett volna feltűnést, de mielőtt megtudta az érdeklődő, hogy a birodalom hatalma, a török kormány székel ebben az épületben, már kíváncsisá lett bárki is, mert általában tudva volt, hogy az államélet minden ága, kivéve a tengerészeti és hadügyi miniszteriumot, ebben az épületben összpontosul. Régi épület volt már a «Magas Porta» és sok viharos eseményt ért meg. 1808-ban II. Mahmud szultán híres nagyvezére: Bajrakdar pasa, a janicsárok által megfamatatva, három napig tartotta fenn magát benne, végre is az épület egyik sarkában álló löpőraktár felgyújtása mellett az egész épületet a levegőbe roptatta. Ekkor újból felépítették a palotát, de 20 év múlva egy néplázadás alkalmából ismét leégett, de csakhamar újból felépítették. A mostani pusztulását hír szerint a felügyelő személyzet gondatlansága idézte elő. S mire a tűzoltóság megjelent, a palota nagy része már lángokban állott s csak a két oldalszárnnyat és a főkaput sikerült megmenteni. Emlő megmaradt részekhez, melyek a jelen szimunkban közölt képekben is láthatók, új modern palotát fog építtetni a török kormány, a «Magas Porta» tehát tovább is fog szoropelni Törökország történetében.

HIREK.

Végzetes támadás. Végh Sándor cz. őrmester és Kiss János csendőrhöl állott kerekgyházai őrsbeli járőr, február 16-án délután a pestmegyei Szabadszálláshoz tartozó Balázs-pusztáról Kocsis Péter birtokost, ki előző éjjel Kerekgyházán a tőle különválva élő neje és annak hozzátartozói ellen, az ablakon keresztül nyolcz lövést intézett, kikérdezés céljából Kerekgyházára akarta vezetni. Kocsis azonban a nála megjelent járőr ezirányú felhívásának teljesítését kereken megtagadva, az őrmester szuronyos fegyverét megragadta és zsebéből egy nyolczlövétű forgópisztolyt előrántva, azt lelőni akarta. E válságos pillanatban az őrmester fegyverét támadója kezéből visszarántotta és azzal támadóját, még mielőtt az az őrmesterre böhédtet volna, hasla szurva, halálisan megsebesítette.

Betörők elfogása. A tolnamegyei Dees község lakosságát a tél folyamán egy betörőbanda tartotta állandóan rettegésben, a mely aránylag rövid idő alatt elkövetett négyrendbeli betörését oly agyafutón hajította végre, hogy a nyomozást vezető deesi őrs számára nyomravezető bűnjelt egyizben sem hagyott hátra. A negyedik betörés elkövetése után Rusz Mihály őrmester, deesi őrsparancsnok egy ismételtén bevezetett, 72 óráig tartó, igen kelenyves és szakszerűen vezetett nyomozás során, a betörőket Tikos János és Ságodi János deesi lakosok személyében kiderítette, azokat elfogta és az általuk lopott és jórészt Bajszentistvánon és Baján értékesített bűnjelkekkel, valamint a betöréseknél általuk — saját állításuk szerint — védekezés céljából magukkal hordott, egy darab hullóvetű forgópisztollyal, egy buszár karabéllyal és egy hálótál együtt, a székszárdi kir. járábírósnak átadta. Rusz őrmestert és a deesi őrsnek ezen nyomozásban vele közreműködött tagjait, a híven teljesített kötelesség tudatá és a nyugalmát vissza nyert község hálaérzele jutalmazza.

Harc az orvvadászokkal. Roznik Vendel csáktornyai őrsbeli csendőr, február 11-én, délután 1/2 órákor a zalamegyei Szentrökös határában, szolgálatban hat orvvadász ellen, három eddig ismeretlen eredménnyel lövést intézett s az orvvadászok közül egyet elfogott. Az elmondott orvvadászok kézrekerítése iránt a csáktornyai őrs intézkedett.

Ellenszegülések. Horváth László cz. őrmester, február 10-én a mosonmegyei Lajtakörvélyesen Kustvits István ellenszegülővel szemben, annak súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel végződött, szuronyfegyvert használt. — Nagy Antal csendőr, február 10-én délután Nagylécskerekén, Pandurov Sándor ellenszegülő ellen kardot használt és azt könnyen megsebesítette.

Legénységi nőstölések engedélyezésének szabályozása. A folyó évi február 13-án kelt 16.115/16. számú honvédelmi miniszteri rendelettel a legénységi állományú egyének (őrmestertől lefelé) nőstölésének engedélyezési joga az állomány 20%-ának erejéig, a kerületi parancsnokokra ruházott.

Kérelmek. Faragó Mihály Szerbposzsezsma községben állomásozó csendőr kéri Erdélyi István, volt berzászkai őrsbeli csendőrt, ki jelenleg a II. csendőrkerület harmadik szárnyának állományában szolgál, hogy jelenlegi állomáshelyét vele tudassa. — Látán Sándor, Maros-

Tordamegye Székelytompán született, jelenleg az V. sz. kerületnél Kiszeczuujhely községben állomásozó csendőr kéri Péterfi Sándort, ki a maros-tordamegyei Szentlőrinc-szig községben született és az I. kerület állományában szolgál, hogy ezimét vele közölje.

KÜLÖNFÉLÉK.

A tea alkonya. Egy Owen nevű angol vegyész, a ki nemrég Afganisztánban járt, ott a benszülöttek körében csodálatos zamatú teát i. ott, a mely máskülönbösen egészen olyan ízű volt, mint a kínai teafa leveleiből készített kivonat. A mikor Owen megkérdezte, hogy hogyan készítik ezt a kirúgó teát, »nyersanyag« gyanúint egy Afganisztánban igen elterjedt növény, a »catharidris«-t mutatták neki, a melynek levelei csekély mennyiségben egy »katin« nevű és a koffeinhezmege a teinbe hasonló hatású alkaloidot tartalmaznak. Az arabok »katin«-nak hívják ezt az ő külön teájukat és a száritott leveleket vagy rágják, vagy forró vízbe főve, teaitalt készítenek. A kat-teának állítólag igen jótékony hatása van neuralgia esetében, sok helyütt meg óvszerűl használják a pestis és más betegség ellen. Afganisztán benszülöttei azonkívül még számos jó tulajdonságot tulajdonítanak a kat-teának és különösen hosszabb menetek vagy fárasztó munkák előtt iszszák, mivel a kat állítólag élénkíti az izomműködést és csökkenti a fáradtságérzetet. Owen a kateában a régi teának erős versenytársát látja, a mely esetleg még ki is szorítja ezt.

A gyémánt átalakulása grafitá. A szénnek két kristályos módosulata van: a gyémánt és a grafit. Már Rose kísérleteiből belátszonyosodott, hogy a gyémánt magas hőmérsékleten nem állandó, hanem átalakul grafitá, a mely a szén állandó formája magas hőmérsékleten. De az, hogy ez az átalakulás minő hőfokon kezdődik, mindeddig ismeretlen volt. Erre vonatkozó kísérleteket végeztek Vogel és Tamman és azt tapasztalták, hogy már 1000 fokon is megindult az észrevehető átalakulás. 1200 fokon már 2-4 óra alatt messzemenő átalakulást szenved a gyémánt, míg 1900 fokon már egészen rövid idő alatt grafitá alakul át.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névcien levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes olyenetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva nyilvánosan meg nem adható. Kérjük eméltfogva olvasóinkat, hogy leveleikkel béléget ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy kényegének megfelelően szűkezoztet kérdés előrehoztatásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdézőzködésnek eleje vésessék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

000000. Nem hisszük, hogy átléphetne, eméltfogva többi kérdései tárgyaltanak.

11. D. csendőr Kalotaszontkirály. 1. Olvassa ol az illetékesnél. 43. §-át. 2. Addig, a míg onnan át nem lesz helyesve. Ajánljuk, olvassa ol lapunk folyó évi 3. számának vezető cikkét.

Grammofon Ujság

ezimmet most jelent meg az első magyar grammofon székely Akik ezimmet a kiródi hivatalba (Budapest 155 Hunro utca 5. szám) bejelentik, fél évig ingyen kapják ezt a párt párt illusztrált érdekes ujságot.

Nyaraló. 1. Csak a fellebbezés lett elutasítva, az első ítélet ogerős. 2.—3. Zsoldja semmiféle czímen — kivéve az illeték-szabályzat 98. §. 3. pontjában foglalt eseteket — la nem foglaltat.

1881. Szabad; mert 1893 óta polgári házasság van. Vagy talán nem tudta?

VII. Nem lehet.

7. Csak a megszakítás nélkül szolgálati idő jöhet számitásba. 29. Igen.

4.2. Forduljon intézkedésért előjáró szárnyparancsnoksághoz. Ha lapot kér, ne feledje el máskor a küldendő lap számát is megírni.

1896. Hogy juthat önnek ilyen dolog az eszébe? Annnyira igazán nem vagyunk még, hogy egy csendőr altiszt, csak azért, hogy gyermekét fel tudja nevelni s neki pár koronát biztosítani, a nejét elküldje Amerikába szolgálni! Vegyen példát azokról az altisztekről, a kik nem egy, hanem 8—9 gyermeket beesülétkben nevelnek fel. Kérdéseire választ nem adunk.

Törekvő 111. 1.—3. Vizsgázzék le előbb a népiskolából, aztán jöhet a többi 4. Hóatkozzervek tárgyában forduljon az őrs a szakasparancsnoksághoz.

22. Ürthetetlen kérdésével forduljon őrsparancsnokához, a kinek szóval tán jobban meg tudja magyarázni, mint azt írásban tette.

S. R. 1875. 1. Nem. 2. Lapozgasson egy keveset az idei zsebkönyvben. Ott közölve van a táblázat. 3. Azt előre megmondani nem lehet. 4. Igen; mert csendőrségi nyugdíja újbóli alkalmazás esetén be lesz szüntetve és előbbi ideje tovább számit.

Érdekes nyomozás. Gara. Ilyen című közleménye nem közölhető.

V. L. cz. őrmester. Egy éber járőr eredménye cz. közleménye nem közölhető.

Roinán. Büneset-e vagy szerencsétlenség cz. közleménye nem közölhető. Mert a „kétes existenciájú és átkos multu tettesnek” ön által jelzett „autor delictus”, „rágalom functiója” előttünk nem „aktuális”. Egyik olvasónknak már megizentük egy ízben, hogy az idegen szavak használata nagyon kényes dolog; úgy látszik ez az üzenetünk elkerülte az ön figyelmét.

Mátrabegy. Egy négy főből álló tynktolvaj-szövetkezet kiderítése vagy A meges esizmagarok és a kora reggel 1 különös című közleménye nem közölhető.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1911. évi január hó 29-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával: Palatinusz János, m. kir. V. számú csendőrkerületbeli járőrőrmesternek egy veszélyes gonosztevő kézrekerítése alkalmával kifejtett kiválóan buzgó és eredményes szolgálataiért a *koronás ezüst érdemkeresztet* legkegyelmesebben *adományozni* méltóztatott.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1911. évi január hó 31-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával: a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Ploll Károly cz. őrsvezetőnek és

Papp Dániel csendőrnek, három ember életének a vízbefutástól saját életük veszélyeztetésével történt megmentéseért az *ezüst érdemkeresztet* legkegyelmesebben *adományozni* méltóztatott.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur által:

Mészáros János és

Lázár Jenő, m. kir. II. illetve IV. számú csendőrkerület állományába tartozó, a honvédelmi miniszterium 16. osztályába beosztott századosok szárnyparancsnoki, de különösen jelen alkalmazásukban kiváló szakértelemmel, körültekintéssel, alaposssággal és fáradhatatlan kitartással teljesített szolgálataikért.

Csúsz, köszvény, reuma, ideges fejtájtás, hűlés, idegbiáj, mindennemű esontbántalmak ellen kiálló hatásának bizonyított szer

AZ ERŐSÍTETT
CAPCINE (PAPRIKA) KENŐCS

Ezrekre menő hátsérteket bizonyítják, hogy mily kitűnő hatása van. Valódi csak nálunk kapható. Öröködjünk silyán utaztatoktól.

Az ár és 45 f. postaköltség beküldése után vagy utánvétel küldve

Szenthe Lajos gyógysz.

Budapest, Damjanich-utca 2.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közűshadsereg szerződ. szállítói

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény mellett szállítását. " " "

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

A m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Czucz Mór őrsvezető cz. őrmester 15 évi, Új István cz. őrsvezető 15 évi, Dudás József őrsvezető cz. őrmester 11 évi, Forró Mihály cz. őrsvezető 12 évi, Szabó Mihály IV. csendőr cz. őrsvezető 11 évi, Horváth Ignác, Bartos János cz. őrsvezetők 11 évi, Bandura József cz. őrsvezető 10 évi, Nagy Pál Máté csendőr cz. őrsvezető 11 évi csendőrségi szolgálatuk alatt a közbiztonsági szolgálat terén folytonosan kifejtett fáradhatatlan buzgóságuk, kötelességűségük és eredményes tevékenységükért.

Hugyez János őrsvezető cz. őrmester, egy tűzveszedelem alkalmánál az oltás, illetőleg az élet- és vagyonmentés körül kifejtett kiválóan odandó buzgósága, kötelességűsége, férfias elszántsága és eredményes tevékenységéért.

Balogh Vince csendőr, egy tűzveszedelem alkalmával egy ittas volta miatt eszméletlen embernek az égő házból, saját testi épségének veszélyeztetésével eszközölt kimentéséért.

Szűcs András őrsvezető cz. őrmester, 10 évi csendőrségi szolgálatának ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén folytonosan kifejtett kiválóan buzgó, kötelességű és eredményes tevékenységéért.

Ternai Miklós, Magyar László, Varga Ferencz, Kormáros Mihály, Hollósi Ignác járásőrmesterek, Egresi György, Fagl János, Hübel Pál, Pándy Gyula, Bereczki István, Molnár Sándor, Vincze Ferencz, Nagy Ambrus, Boross Mihály, Bohla Péter, Fehér Márton, Sávol György, Szűcs Gábor, Nyírán Miklós cz. őrmesterek, Seres Gergely, Gurai András, Bogár József, Lendvai János, Mayer Ferencz, Papp Sándor, Deme Mihály, Csizsár Miklós, Dunka István, Merk Mihály, Énekes József, Rusznák Pál cz. őrsvezetők, Zsik Ábrahám, Ljachovics György, Gonlos János, Koszta Bazil, Cserepka János, Miltsevit Ignác, Jakó Ferencz csendőr cz. őrsvezetők, Grappa Alajos, Huszti János, Brindzei Mihály, Tóth Lajos I., Kovács János I., Rónai József, Szelik Ferencz és Koltka András csendőrök, az 1910. évben lezajlott országos képviselőválasztások folyamán úgy a megelőző szolgálatok teljesítésénél, valamint a választási napokon és helyeken a törvényes rend és csend fenntartása körül kifejtett kiválóan buzgó, odandó, kötelességű és eredményes tevékenységükért.

Polgár István, Uszku Pál, Pálffy Mór, Szugyiczky György törzsőrmesterek, Nagy Lajos őrmester, Pálffy Imre, Török Nyegre Béla és Lengyel István cz. őrmesterek, mert az 1910. évben lezajlott országos képviselőválasztásokat megelőző mozgalom alatt a választási mozgalmakra irányult rendkívüli irodai teendők és egyéb szolgálati teljesítmények körül fáradhatatlan buzgóságot, kiváló szakértelmet és lelkiismeretes pontosságot kifejtve, előjáróikat eredményesen támogatták.

A m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Kiss Imre II., Gábel Gyula cz. őrmesterek és Jankó Imre I. cz. őrsvezető II.-od altiszt, egy veszélyes tolvajszövetkezet kiderítése alkalmával kifejtett kiválóan buzgó és eredményes tevékenységükért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. IV. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Sztrencsnyiczki László, Horváth Vince járásőrmesterek, Vandra Károly őrmester, Szabó István, Molnár Sándor, Cselovszki János, Atzberger János, Erdei György, Csizsár Elek, Kis László, Mecséri Bertalan, Kiss János, Juresuk József, Csik Ferencz cz. őrmesterek, Simon György, Széni János, Nyika Elek, Hajas Mityás, Doros István, Zsadon Benjámín, Jónás Mihály, Huszti András, Szigyártó Sándor, Balla Alajos, Simon József, Frink Sándor cz. őrsvezetők, Boldó Ignác, Marján Márton, Schuller Nándor, Papp Dániel, Szabó Mihály III., Kosztin Simon, Nagy Gábor, Kiss Bertalan, Szabó Károly, Orbán Balázs, Falusi György, Gazsi József, László Mihály, Paládi Lajos, Péter Miklós, Szopó Károly, Borzasi János, Kovács Antal, Szancsik László, Brindza József, Máthé Ferencz, Guller János, Czudik Prokop, Kovács István, Czope Gergely, Gyurkó János csendőr cz. őrsvezetők, Juhász András, Jeges Sándor, Ács Béla, Marettyák István, Janik Károly, Nagyfejű János, Csizmarik János, Mihalkó Pál, Fekete András, Herczeg Károly, Hagedüs József, Baszaráb János, Izsák Farkas, Klubert József, Lidák Ferencz, Pintye Ferencz, Dél József, Angel Mózes, Vn-Puben József, Kurucz István, Glück Náthán, Oláh Benjamin, Ács István, Adám József, Traisza Sándor, Ternyánszki József, Smillár Mityás, Szokolai Sándor, Santa Sándor, Mádi János, Erlódi József, Gyarmathi Ambrus, Völgyi István, Turai Bertalan, Gonda István, Schulez Mihály, Csarnakovszki Mihály, Vörös Kálmán, Fűzi Géza csendőrök és Schmidt Rikárd próbacsendőr, az 1910. évben lezajlott országos képviselőválasztások alatt úgy a választásokat megelőzően, valamint a választási napokon és helyeken a törvényes rend és csend fenntartása körül kifejtett odandó buzgóságukért és kötelességűségükért.

Budai Péter, Lengyel Elek, Katona Miklós cz. őrmesterek, mert az 1910. évben lezajlott országos képviselőválasztási mozgalom tartama alatt a rájuk bízott irodai teendőket odandó buzgósággal és kitartó kötelességűséggel ellátva, előjáróikat hathatósan támogatták.

A m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Varga József cz. őrsvezető, Barkovics Lajos, Laibdi Lajos csendőr cz. őrsvezető és Dalla István csendőr, egy veszélyes tolvajszövetkezet kiderítése alkalmával kifejtett eredményes tevékenységükért.

Áthelyeztetnek:

1911 március 1-ével:

Vincze Albert, VII. számú csendőrkerületbeli hadnagy oktatótisz, ezen teendők alól felmentés mellett ugyanazon csendőrkerületben szakasparancsnoki minőségben: Kézlivásír helyre:

GRAMMOFONOK

Lemezek és alkatrészek rendkívül alacsony áron.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

DERY EDE

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, endikván ólós árak teljes jóállással.

Csekély havi részletfizetésre.

Csendőrök 20% áremérséklyben részesülnek. grammofon, kerékpár és varrógép nagy raktár

SZEGED.

Szép Geza, VII. számú csendőrkörületbeli hadnagy, kézdivásárhelyi szakasparancsnok, oktatótiszti minőségben ugyanazon csendőrkörület pótszárnyához: Brassóba.

Névváltoztatás.

A m. kir. III. számú csendőrkörület állományában: Hornyák János csendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1911 január 4-én 135.151/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét „Beresényi“-re változtatta.

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA

21 es. és kir. udvari szállítók

Bpest, V., Deák Ferenc-u.10. (Bécsi-u. sarok.)

Vászon, asztalnemű, kész női, férfi- és gyermek-fehérműnek, ággyehermennő, szőnyegraktár. — Menyasszonyi kelengyek. — Uri divatárak, női divatárak, női piperecikkek; gallérok, jabots, keztyűk, shawls stb. — Gyermekruhák. — Háztartási hímések. — Szörmeárak, tollboák. — Borkesztélyek. — Roedel. München, Hamerli Pécs. — Bórdíszműárak, vas- és rézgyák.

„Arjegyzék és minták ingyen és bérmentve.“

51 A világörü eredeti The Champion és Premier

angol kerékpárokat (nem csaták Champion) dupla harang csapágygal és szabadfutóval. 3 évi jótállással, minden országon kívül szigorúan az eredeti gyári árakon havi 12 és 15 koronás részletekkel és kerékpáralkatrészek az egész világon létező összes kerékpárokhoz.

Magyarország és Ausztriában egyetől álló „lért, nagy forgalmunk következtében és így a gyáraknál rendkívül legyomott igen olcsó áraink mellett mélyen lezállított nagybani eredeti gyári árban szállítunk vidékre is barabár.

Láng Jakab és Pia turkár egyetlen. Budapest, József-körút 41.

Fűközel: Buda-tér 4. és Bodán, II. Margit-körút 6. sz. Dísz-árjegyzék KMH képpel ingyen és bérmentve.

Csodákban nem hiszek

s a nagyhangú reklámokra nem sokat adok — írja egy vidéki postamester — de az önnél kapható

Dr. Keleti gyomorerősítő porral

annyira meg vagyok elégedve, hogy azt bárkinak is ajánlom, kik a gyomortól eredő bántalmuktól gyorsan szabadulni akarnak. Ezen kipróbált és kitűnőnek bevált s számos levéllel megdicsért gyomor-por teljesen ártalmatlan diétetikus szer s így bárki is bátran használhatja. — A gyomrot erősíti, az étvágyat elősegíti, a gyomor és bél bántalmaitól eredő bajokon gyorsan segít. — Makacsabb esetekben gyorsabb és biztosabb a hatás, ha a Kristály-balzsammal együtt használjuk, mely üvegenként 40 fillér, 1 és 2 Kárban kapható. A gyomorerősítő por ára egy nagy doboznak postán bérmentve k üldé 3 K. mely a Kristály-ba zsammal együtt küldhető,

Kapható egyedül csak:

Körmendy Sándor gyógytárában

Hódmezővásárhely, Kossuth-tér.

A fenti címre ügyeljünk!

KITÜNŐ GRAMMOFON

5 kétoldali lemezzel 150 K, fizethető

havi 8 koronás részletekben.

FIGYELMEZTETÉS: Csak a jó minőségű gramofon felel meg czéljának.

Lemezek, javítások, becserélés jutányosan, kedvező feltételek mellett.

GAERTNER GÁBOR

Budapest, IX., Bakács-tér 4.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, = VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára.

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.

A kiadásunkban megjelent Csendőrségi Lexikonból a készlet fogytán van, ajánljuk azok megszerzését 5 korona bolti ár helyett 4 korona árban, amíg a készlet teljesen ki nem fogy.